

"AZİZ KİRİL VE METODİY" ÜNİVERSİTESİ
"BLAJE KONESKİ" FİLOLOJİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

(YÜKSEK LİSANS SEMİNER ÇALIŞMASI)

KONU:

"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ

Danışman: *Prof. Dr. Arif Ago*

Hazırlayan: *Oktay Ahmed*

ÜSKÜP
1999

GİRİŞ

Osmanlılar Balkanlara, dolayısıyla bugünkü Makedonya Cumhuriyeti'nin topraklarına XIV. yüzyılda gelmişlerdir. Sonraları tüm Balkan topraklarına önemli bir ticarî ve kültür merkezi olarak büyük etkisi olacak Üsküp, İstanbul'dan tam 61 buçuk yıl önce, yani 1392'de fethedilmişti¹.

Ancak, Türkler bu topraklara Osmanlılardan çok daha önce de ayak basmışlardır. Bazı kaynaklar, Bizans devlet adamlarının Anadolu Türklerini daha XI. yüzyılda zorla Edrene yöresine ve Makedonya'nın Vardar vadisine getirmişlerdir². Bizans imparatoru Vasilius'un (Vasiliy) Ohri arkepiskoposu Yovan'a 1020 yılında verdiği altın damgalı bir belgede de Vardar Türklerinden söz edilmektedir³.

Böylece, Osmanlılardan önce de Balkan, özellikle İslâv, dillerine Türk etkisinin olmadığını söyleyemeyiz⁴. Avar Türklerinin Balkanlara gelmesiyle, bu dillerde de Türk-Tatar etkisinin görüldüğü, dolayısıyla bugün İslâv dillerinde meçhul kökenli olarak bilinen birçok kelimenin aslında o dönemde Türk-Tatar etkisinde olduğunu veya geçtiğini, fakat bunların sayısının çok sınırlı olduğunu da kabul etmek zorunda olduğumuzu söyleyebiliriz⁵.

Tabii, Balkan dilleri üzerinde Türkçe asıl kendi ağırlığını Osmanlı döneminde koymuştur. Osmanlı devletiyle Türkler bu topraklara hâkim olduğuna göre, kendi ağırlığını ister yerel yönetimde, ister askerî, ticarî ve hergünkü ilişkilerde koymuşlardır. Bu, baskı ile yapılan bir sistem olmamıştır, çünkü halk kendi günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, Türkçe'nin etkisi altında kalmıştır.

¹ Bkz. "*Skopje*" maddesine, Britannica CD 97.

² Пеев, Д-р Коста: *Измени во граматичките категории на долновардарските говори во контекстот на турското влијание*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 93.

³ a.g.e., sayfa 93.

⁴ Škaljić, Abdullah: *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku*, Svjetlost, Sarajevo: 1966, sayfa 11.

⁵ a.g.e., sayfa 12.

Dolayısıyla, Balkan dillerinden Makedonca'ya da Türkçe'nin ve beraberinde diğer dillerden taşıdığı kelimeler geçmiştir. Makedonca'nın üzerinde, diğer dillerde de olduğu gibi, birçok dilin etkisi olmuştur. Fakat, burada özellikle vurgulanması gereken nokta şudur: tüm bu dillerden sadece Türkçe Hint-Avrupa dil ailesinden değildir⁶.

Makedon dili, çeşitli sebeplerden dolayı, diğer dillere kıyasen çok geç kendini standart bir dil hâline getirmiştir. Bu standardizasyon II. Dünya Savaşı'ndan hemen sonra yapılmıştır. İlk Makedon imlâ kılavuzu 1945 yılında yayımlanmıştır. Ardından ikinci büyük ve önemli adım, Makedonca sözlüğünün yayımlanmasıydı. Malzemenin toplanmasına 1951 yılında başlanmıştır. Özel Makedonca Sözlük Komisyonu şu bilim adamlarından ibaretti: Blaje Koneski, Dr. Mihail Petruşevski ve Krum Toşev. Makedon Dil Kurumu 1953'te kurulunca, sözlük görevini üstlendi. Malzeme üzerindeki çalışmalar 1955 yılında başladı⁷. Bu sözlüğün her ne kadar eksiklikleri varsa, Türkoloji açısından bizim için ilginç bir kaynağı oluşturmaktadır.

⁶ Топољинска, Зузана: **Затемнување на границите меѓу зборовните групи во резултат на турското влијание врз македонскиот јазик**, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 59.

⁷ **Речник на македонскиот јазик**, Институт за македонски јазик, том I, Скопје: 1979, sayfa V.

"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ

Bu çalışmamızda, Sırp-Hırvatça açıklamalı "Makedonca Sözlük"te-ki⁸ Türk etkilerini, yani Türkçe kelimeleri ele aldık.

Hemen söyleyelim ki çalışmamız sırasında bazı sorunlar ve güçlüklerle karşılaştık. Bunları iki grupta sıralayabiliriz:

a) Bazı kelimeler o kadar büyük değişikliklere uğramıştır ki, bunların "izine" girmekte güçlük çektik;

b) Türkçe'yle beraber bu topraklara Arapça ve Farsça kökenli kelimeler de gelmiştir. Fakat, bazen batı Avrupa ve İslâm olmayan Balkan dillerinden de kelimeler ilkönce Türkçe'ye, sonra Balkan dillerine girmiştir. Hangilerinin Türkçe'nin aracılığıyla girdiğini tespit etmek kolay değildi.

Bunun yanı sıra, elimizde Türkçe olduğundan ya da Türkçe'nin aracılığıyla girdiğinden ciddi bir şekilde şüphelendiğimiz, fakat elimizde var olan kaynaklara dayanarak ve kendi tahminlerimize göre bir türlü kökenini tespit edemediğimiz, dolayısıyla bu çalışmanın sonundaki listeye alamadığımız daha yüzlerce kelime vardır. Demek ki, 4600 kadar kelimeyi içeren listemiz kesin değildir. Bunun genişletilmesi mutlaka mümkündür. Üstelik, bu rakam Makedon dili üzerindeki Türk etkisinin gerçek yüzü değildir, çünkü diğer kaynaklarda⁹ "Makedonca Sözlük"te yer almayan daha yüzlerce kelime gözümüze ilişti. Bu kaynaklar üzerinde de ciddi çalışmalar yapıldığı takdirde, Makedon diline Türkçe'nin yaptığı etkiyi daha kapsamlı bir şekilde görebilmiş olacağız.

Çok kapsamlı ve titiz, ancak yine de dar bir alan çalışmasının ardından, bunun ancak ve ancak bir deneme niteliğinde kalacağı şüphesizdir. Listemize sadece madde başı olan kelimeleri aldık. Bunları seçerken, şu noktalara dikkat ettik:

a) Türkçe veya Türkçe'nin aracılığıyla girmiş kelimeler;

⁸ *Речник на македонскиот јазик*, Институт за македонски јазик, том I (1979), II (1965), III (1966); Скопје.

⁹ Örneğin, Marko Tseprenkov'un (Марко Цепенков: *Македонски народни умотворби*, Скопје) on ciltlik halk edebiyatı derlemeleri ve Lyubo Miçunoviç'in "Çağdaş Yabancı Söz ve Deyimler Sözlüğü" (Љубо Микуновиќ: *Современ лексикон на странски зборови и изрази*, Наша книга, Скопје: 1990).

- b) Makedonca ön ve son ek almış Türkçe kelimeler;
- c) Bir unsuru Türkçe olan birleşik kelimeler;
- ç) Türkçe ek almış Makedonca kelimeleri listeye almadık;
- d) Madde başı kelimelere açıklık kazandırmak için verilen örneklere listemizde yer vermedik.

MAKEDONCA VE TÜRKÇE'NİN SES YAPISI

Makedonca ve Türkçe birbirinden tamamen farklı iki dildir. Kader her ikisinin de tarih sahnesinde yan yana yaşamalarını istemiştir. Yan yana yaşayan tüm dillerde olduğu gibi, bu iki dil arasında da etkileşimler olmuştur.

Bugün 2,1 milyon nüfusu olan Makedonya Cumhuriyeti'nin yüzde 60'ını etnik Makedonlar oluşturur. Komşu Bulgaristan, Yunanistan ve Arnavutluk'ta kayda değer sayıda etnik Makedonlar yaşamaktadır. Bunun dışında, 1991 yılına kadar aynı vatani (Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti'ni) paylaşan, bugün ise bağımsız Balkan devletleri olan Yugoslavya Federal Cumhuriyeti (Sırbistan ve Karadağ Cumhuriyetleri), Bosna ve Hersek Cumhuriyeti, Hırvatistan Cumhuriyeti ve Slovenya Cumhuriyeti'nde küçük küçük Makedon toplulukları yaşamaktadır. Göç sebebiyle, dünyanın birçok ülkesinde (başta ABD, Kanada, Avustralya, İsveç, vs. gelir) Makedon toplulukları yaşar.

Makedonca, Hint-Avrupa dil ailesinin İslâv dilleri kolundandır. Güney İslâv dilleri grubuna girer. Makedon dilinin ses sistemi 31 sestem ibarettir¹⁰. Her ses için Kiril alfabesinden birer işaret (harf) vardır: а, б, в, г, д, ё, з, с, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ќ, у, ф, х, ц, ч, џ, ш. Bunlardan beşi ünlü (а, е, и, о, у), diğerleri ise ünsüzdür. Makedonca'da "p" (re) sesi de ünlü görevinde bulunabilir ve buna "ünlü r(e)'si" (вокално р) denir¹¹. Bu "ünlü r'si"nden önce çok kısa, hatta ses denemeyecek kadar boşuk bir "ı" gelir. Bu çok kısa ve teşekkülsüz bir ses olduğuna

¹⁰ Конески, Блаже: *Граматика на македонскиот литературен јазик*, Култура, Скопје: 1987, sayfa 85.

göre, "bilinçte de tahayyül edilmez"¹². Bazen kesme işaretiyle (') "ünlü r" sesi gösterilir ve bu genellikle ağızlarda ve Türkçe'den geçmiş sözcüklerde "ı" sesini göstermek için kullanılır. Örneğin: с'клет (s'klet = sıklet), к'смет (k'smet = kısmet) vb¹³.

Türkçe'nin ses sistemi 36 sestem oluşmaktadır¹⁴. Türk Lâtin alfabesinde bunlar için sadece 29 işaret vardır: a, b, c, ç, d, e, f, g, ğ, h, ı, i, j, k, l, m, n, o, ö, p, r, s, ş, t, u, ü, v, y, z. Bunlardan sekizi ünlü (a, e, ı, i, o, ö, u, ü), diğerleri ünsüzdür. Çevriyazı (transkripsiyon) alfabesinden başka, kullanılan alfabede işareti olmayan geri kalan sesler şunlardır: bir yandan yabancı kelimelerde görülen kısa "a"¹⁵, ağızlardaki açık "e" ve "e" ile "i" arasında kapalı "e" ünlüleri¹⁶, diğer yandan kalın "g", hırıltılı "h", kalın "k" ve nazal n'si - "ñ"¹⁷.

Dahası, Muharrem Ergin'e göre "Türkçe'de iki çeşit / sesi vardır. Bunlardan biri ince vokalli kelimelerde bulunan ince /, diğeri kalın vokalli kelimelerde bulunan kalın /'dir. Fakat bu iki çeşit / arasındaki fark azdır ve Türkçede karışıklık doğurmamaktadır. Yalnız yabancı kelimelerde kalın vokalin yanında ince / bulunabileceğini bilmek ve Türkçedeki bu çeşit kelimelerin söylenişine dikkat etmek lâzımdır.¹⁸"

Kısacası, Türkçe'nin ünlü sistemi, Makedonca'ya kıyasen çok daha zengindir. Makedonca'nın ünsüz sistemi ise Türkçe'den daha zengindir. Bunun için, Türkçe'den Makedonca'ya geçmiş olan kelimelerde bir sürü değişimler meydana gelmiştir. Bunları ilerleyen sayfalarda ele almağa çalışacağız.

Makedonca'daki kelimeleri göstermek için Kiril harfleri yerine, Lâtin alfabesini kullandık. İki dilin ses sistemi farklı olduğu için, bazı Makedonca

¹¹ a.g.e., sayfa 87.

¹² a.g.e., sayfa 89.

¹³ a.g.e., sayfa 89.

¹⁴ Yavuz, Prof. Dr. Kemal - Yetiş, Prof. Dr. Kâzım - Birinci, Prof. Dr. Necat: **Üniversite Türk Dili Ve Kompozisyon Dersleri**, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul:1997, sayfa 62.

¹⁵ Ergin, Prof. Dr. Muharrem: **Türk Dil Bilgisi**, 18. baskı, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul: 1989, sayfa 39.

¹⁶ a.g.e., sayfa 38.

¹⁷ a.g.e., sayfa 42.

¹⁸ a.g.e., sayfa 44.

sesleri Lâtin harfleriyle göstermek problem oldu. Onun için, farklı harfleri göstermede şu çevriyazı işaretlerine başvurduk:

ѓ = gy

s = dz

љ = ly

њ = ny

ќ = ky

ц = s

Okumada sorun yaratabilecek durumlarda, Lâtinçe transkripsiyonun hemen yanında, kelimenin Kiril harfleriyle Makedonca orijinalini de verdik.

MAKEDONCA'YA TÜRKÇE'NİN ARACILIĞIYLA GİRMİŞ KELİMELEDEKİ SES DEĞİŞMELERİ

Yukarıda da söylediğimiz gibi, Türkçe'den Makedonca'ya giren kelimelerde birtakım fonetik değişimler göze çarpıyor. Konuyu genişletmemek şartıyla, burada sadece çok tipik ve daha önemli ses değişimlerini ele alacağız.

Ses değişimlerine geçmeden önce, Türkçe'den veya Türkçe'nin aracılığıyla Makedonca'ya geçmiş kelimelerde göze çarpan bazı özellikleri vermek istiyoruz:

a) Türkçe'den geçen kelimenin ses yapısı, Makedonca'ya tamamen uymuşsa, çoğu zaman bu kelimeler hiç değişikliğe uğramadan Makedonca'da yaşamağa devam etmişlerdir. Örneğin: ayan, ama, baş, gurbet, zabit, kazan, meze, pamuk, rezil, saat, tarak, kyatip (kâtip), usta, fazla, hoca, çay, cezve, şerbet, vs.

b) Türkçe'de ünlü ile biten kelimelere çoğu zaman -ya (Mak. "-ja") eki getirilir. Bu durumu özellikle Türkçe kelimelerin -li ve -ci ekleriyle, bir de dar ünlüyle bittiklerinde görüyoruz. Örneğin: abacı>abaciya, bahçıvancı>bavçanciya, gayretli>gayretliya, dalaveracı>dalaverciya, elçi>elçiya, zavallı>zavaliya, hileci>ileciya, yazı>yaziya, kavgacı>kavgaciya, lâkır-

dı>lakrđiya, masraflı>mastrafliya, niyetli>nietliya, pamuklu>pamukliya, rakı>rakiya, saraylı>sarayliya, tatlı>tatliya, ütü>utiya, fidan boylu>fidanboyliya, hocabaşı>hocabaşıya, çarşı>çarşıya, şerbetli>şerbetliya, vs. Bu özelliği dar ünlüyle biten bazı kelimelerde de görebiliyoruz: çalgı>çalgiya, karşı>karşıya, burgu>burgiya, kutu>kutiya, orospu>orospiya/rospiya, ütü>utiya, çarşı>çarşıya, sürü>suriya, terazi>teraziya, vs.

c) Türkçe'den gelen kelime "-lik" ve "-siz" ekleriyle bittiğinde, eklerdeki dar ünlüler genişler ve bunlar "-lak" ile "-saz" ekleriyle değiştirilir. Bu sıkça görülen hadise için sadece birkaç örnek vermekle yetineceğiz: apansız>apansaz, edepsiz>edepsaz, ağılık>agalak, bakkallık>bakallak, gurbetlik>gurbetlak, diplik>diplak, hekimlik>ekimlak, yavaşlık>yavaşlak, kalabalık>kalabalak, mezelik>mezelak, hovardalık>ovardalak, pazarlık>pazarlak, rezillik>rezilak, samanlık>samanlak, terzilik>terzilak, uğursuzluk>ugursuzlak, fukaralık>fukaralak, haremlik>haremlak, çiraklık>çiraklak, camlık>camlak, vs.

ç) Farça "hane" (ev, konut) kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler Makedonca'ya geçtiklerinde, genellikle kelimenin sonunda -hane>-ana değişmesi meydana gelir. Örneğin: baruthane>barutana, zindanhane>zandana, darphane>tarapana, vs. Buna uymayan kelimeler de vardır, ancak sayıları çok azdır. Örneğin: cephaney>cepahane.

d) Çift (yan yana iki aynı) ünlüyü içeren kelimeler Makedonca'da tek ünlüye indirilmiştir: bakkal>bakal, bezbelli>bezbeli, dikkat>dikat, eyvallah>evala, zavallı>zavaliya, kubbe>kube, kuvvet>kuvet, mahalle>maala/maalo, muhabbet>muabet, mukavva>mukava, mürekkep>murakyip, sarraf>saraf, seccade>sacade/secade, sünnet>sunet, tüccar>tucar, kezzap>kyezap, hürriyet>huriyet, cübbe>cube, okka>oka, vs.

e) Kelime "e" ile bittiğinde, Makedonca'da bu ünlü "a" sesine dönüşür. Örneğin: kese>kesa, kule>kula, mahmudiye>mamudiya, meyhaney>meana, nahiye>naiya, sandalye>sandaliya, zaptiye>zaptiya, tarife>tarifa, çeşme>çeşma, vs.

f) İnce ünlülerden önce gelen "g" ve "k" ünsüzleri, ince oldukları ve Makedonca alfabesinde bunlar için de işaretler bulunduğu için, genellikle Makedonca'da "gy" ünsüzlerine dönüşmüşlerdir. Bu konuda çok örnek

verilebileceği için, sadece birkaçını saymakla yetineceğiz: gevrek>gyevrek, gerdan>gyerdan, gök>gyok, göl>gyol, gübre>gyubre, güzel>gyuzel, kebab>kyebap, keder>kyeder, köle>kyole, kös>kyos, kümes>kyumez, kütük>kyutuk, vs. Bundan dolayıdır ki "köşk" kelimesi Makedonca'da "kiosk" olarak kullanılır. Makedonca'da anlam kaymasına uğramış bu kelimenin¹⁹ ince ünlüsünü göstermek için, başa "ky" değil de, "ki" getirilmiştir. Zaten "i" ünlüsü ile "y" ünsüzü arasında fark küçüktür²⁰. Kalın ünlülerden ise önce gelen ince "g" ve "k" ünsüzleri Makedonca'da hemen hemen her zaman ince işaretlerle (f, k) gösterilir: gâvur>gyaur(in), kâhya>kyaya, kâr>kyar, kâfir>kyafir, vs.

g) Türkçe'ye Arapça ve Farsça'dan girmiş olan kelimelerin bazıları Makedonca'da nerdeyse orijinal şeklini korumuşlardır. Oysa bunların bugün Türkçe'de başka ses yapısı vardır. Örneğin: bedesten>bezisten (Farsça "bezistân"), darbuka>tarabuka (Arapça "darabukka"), zampara>zempare (Farsça "zen-pare"), vs.

ğ) "i" ve "y" seslerinin teşekkül noktaları yakın olduğu için, birbirine çok benzer olduğunu yukarıda söylemiştik. Bundan dolayı, Türkçe kelimelerdeki "a" ünlüsünden sonra gelen "i" ünlüsü, Makedonca'da yerini bazen "y" ünsüzüne bırakıyor. Örneğin: gaile>gayle, daima>dayma, daire>dayre, vs.

h) Makedonca'da "e" sesinden önceki "y" ünsüzü düşmüştür. Örneğin: vilâyet>vilaet, yemiş>emiş, eziyet>iziet, mukayyet>mukaet, niyet>niet, vs.

ÜNLÜ DEĞİŞMELERİ

Makedonca'ya Türkçe'den geçmiş kelimelerde en çarpıcı ünlü değişimleri şunlardır (Türkçe>Makedonca)²¹:

¹⁹ Makedonca'da "kiosk" kelimesi "bayi" anlamında kullanılır.

²⁰ Ergin, Prof. Dr. Muharrem: *Türk Dil Bilgisi*, 18. baskı, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul: 1989, sayfa 46.

²¹ Sıralama, Türk alfabesine göre yapılmıştır.

a>e: entari>anteriya, bayağı>baegi, dakika>dekika, cüzdandan>gyuzden, zanaat>zanaet, zampara>zempare, kabahat>kabaet, tabiat>tabiet, terazi>tereziya, şaka>şega, vs.

a>o: portakal>portokal, vs.

e>a: hazine>azna, helâl>alal, helva>alva, emanet>amanet, entari>anteriya, acemi>acamiya, bahçe>bavça, bezirgân>bazirgyan, kurabiye>gurabiya, dalavere>dalavera, kiremit>gyeramida, zaptiye>zaptiya, zerzevat>zarzavat, halife>kalifa, kanepes>kanebe, kervan>karvan, kardeş>kardaş, kese>kesa, kulübes>kolibba, kule>kula, mahalle>maalo, neft>nafta, revani>ravaniya, seccade>sacade, tarife>tarifa, çeşme>çeşma, vs.

e>i: bereket>berikyet, eziyet>iziet, keşke>keşki, vs.

e>o: erguvan>yorgovan, kestane>kosten, mahalle>maalo, vs.

ı>a: azgın>azgan, apansız>apansaz, hazır>azar, aygır>aygar, akıl>akal, alış-veriş>alaş-vereş, altın>altan, hanım>anama, ırgat>argat(in), asmalık, asmalak, bakalım>bakalam, bakır>bakar, baskınlık>baskanlık, binbaşı>bimbaşa, vakıf>vakaf, delibaşı>delibaşa, zimba>zamba, yıldız>yaldaz, yanlışı>yalnaş/yanlaş, yangın>yangan, yastık>yastak, kıvrak>kavrak, kızmak>kazdisa, kalıp>kalap, kandırmak>kandar(d)isa, kıskanmak>kaskanmak, lâğım>lagam, mangır>mangar, nalın>nalın, sabır>sabar, sıklet>saklet, salıncak>salancak, çıraklık>çiraklık, camlık>camlak, vs.

ı>e: bayılmak>baeldisa, vs.

ı>i: abacı>abaciya, avcı>avciya, hayır>air, açık>açik, âşık>aşik, başıbozuk>başibozuk, bıçakçı>biçakciya, tarçın>darçin, kada-

yıf>kadaif, kayık>kaik, kayıkçı>kaigciya/kaikçiya, kayış>kaiş,
kapıcık>kapicik, patlıcan>patlican, tımar>timar, çarşı>çarşıya,
vs.

ı>o: bahçıvan>bavçovan, zimba>zomba, kırbaç>korbaç, çadır>ça-
dor, vs.

ı>u: fıçı>fuçıya, vs.

i>a: vakit>vakat, zindan>zandan, edepsiz>edepsaz, vs.

i>e: haydi>ayde, alış-veriş>alaş-veriş, bari>bare, billûr>belyur, ki-
remit>gyeramida/keramida, irmik>ermik, zehir>zeer, siftah>-
sevte, vs.

i>u: nargile>nargyule, fistan>fustan, vs.

o>u: limon tozu>limontuz/limontuzi, vs.

ö>o: dönüm>dolyum, göl>gyol, götlük>gyotluk, vs.

ö>u: böbrek>bubreg, börek>burek, döşeme>duşeme, örnek>ur-
nek, vs.

u>a: mahmurluk>mamurlak, uğursuzluk>ugursuzlak, vs.

u>i: boru>boriya, komşu>komşıya, çubuk>çibuk, burğu>burgiya,
kutu>kutiya, orospu>(o)rospiya, vs.

u>o: bulgur>bolgur, kulübe>koliba, kumar>komar, Kur'an>koran,
hortum>ortoma, rugan>rogan, vs.

ü>i: bülbül>bilbil, bilybily; kulübe>koliba, müdür>mudir, düpedüz>-dibidus, dürbün>durbin, Müslüman>musliman, sürü>suriya, çünkü>çunki/çunkim, ütü>utiya, vs.

ü>o: güya>gyoa, vs.

ü>u: bülbül>bulybuly, düpedüz>dibidus, dönüm>dolyum, düzen>-duzen, dürbün>durbin, düz>dus, götlük>gyotluk, gübre>gyubre, cüzdan>gyuzden, zulüm>zulum, mühlet>muvlet, müdür>-mudir, sünnet>sunet, sürgün>surgun, ütü>utiya, cübbe>cube, vs.

ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ

En önemli ünsüz değişmelerini şöyle sıralayabiliriz (Türkçe>Makedonca)²²:

b>p: biber>piper, bodrum>podrum, sabun>sapun, vs.

c>gy: cezve>gyezve, cüzdan>gyuzden, vs.

ç>ş: kamçı>kamşik, çadır>şator, çatpat>şat-pat, vs.

d>z: bedesten>bezisten, vs.

f>v: (sedalılaşıma) ziyafet>ziyavet, insaf>isav, mutaf>mutav, vs.

g>k: damga>damka, gâvur>kaurin, vs.

²² Burada da sıralama ilk önce Türk alfabesine göre, ondan sonra ikinci sesin (değişmiş şekli) sıralaması Makedon alfabesine göre yapılmıştır.

ğ>g: ağa>aga, bağlama>baglama, doğan>dogan, eğlenmek>eglendisuva, eğlence>eglence, yoğurt>yogurt, lâğım>lagam/lagum, papağan>papagal, vs.

h>k: ahmak>akmak, bahşiş>bakşiş, halife>kalifa, mahsus>maksus, vs.

h>v: bahçe>bavça, bohça>bovça, mühlet>muvlet, tahta biti>tavtabita, tamahkâr>tamavkyar, تنها>tevna, vs.

h>y: zahire>zayre, vs.

k>g: böbrek>bubreg, kabarmak>gabardisa, kaval>gaval, kurabiye>gurabiya, çiftlik>çiflig, şaka>şega, vs.

k>gy: kiremit>gyeramida, vs.

m>n: tamam>taman, vs.

n>l: zurna>zurla, papağan>papagal, vs.

n>ly: dönüm>dolyum, vs.

n>m: ben>bemka, binbaşı>bimbaşa, buyurun>buyrum, izin>izim, kurşun>kurşum, vs.

p>b: (sedalılaşıma) düpedüz>dibidus, kanepes>kanabe, vs.

s>z: rastgele>razgele, serbest>serbez, kümes>kyumez, vs.

ş>h: aşçı>ahçıya, vs.

t>d: tarumar>darmar, tarçın>darçın, tembel>dembel, rasat>rasad,
vs.

t>k: haydut>ayduk, vs.

v>b: sevap>sebap, vs.

v>f: kova>kofa, manav>manaf, hovarda>ofarda, pilâv>pilaf, vs.

y>g: maydanoz>magdanos/magdonos, vs.

z>s: düpedüz>dibidus, düz>dus, maydanoz>magdanos/magdonos,
zincir>sincir, vs.

DİĞER ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ

ht>k: bahtsız>baksuz, bahtsızlık>baksuzluk, vs.

st>z: rastgele>razgele, serbest>serbez, vs.

DİĞER SES HADİSELERİ

Kelime başında ses türemesi

ø->k-: oynak>koynak, vs.

Kelime ortasında ses türemesi

-ø->-a-: mana>maana, vs.

-ø->-b-: pamuk>pambuk, tomruk>tombruk, vs.

-ø->-d-: bezirgân>bezdrigyan, vs.

-ø->-r-: kışla>krşla, vs.

-ø->-t-: masraf>mastraf, vs.

-ø->-y-: nöbet>noybet, vs.

Kelime sonunda ses türemesi

-ø>-a: hanım>anama, kiremit>gyeramida, nefte>nafta, hortum>ortoma, vs.

-ø>-e: salt>salde/salte, kopil>kopile, vs.

-ø>-k: kamçı>kamşik, vs.

-ø>-t: raf>raft, vs.

-ø>-v: nemli>nemliv, vs.

Kelime başında ses düşmesi

h->ø-: haber>aber, hazır>azar, hayır>air, hayvan>ayvan, haydi>ayde, haydut>ayduk, helâl>alal, helva>alva, hamal>amal, hamam>amam, hamle>amle, han>an, harami>aramiya, harman>arman, harç>arç, haşlamak>aşladisa, hekim>ekim, hekimlik>ekimlik, hem>em, hesap>esap, hileci>ileciya, hizmet>izmet,

hora>oro, hortum>ortoma, hovarda>ovarda/ofarda, hudut>udut, hizmetkâr>izmekyar, hâsıl>asli, vs. (Bu hadise, Makedonya Türk ağızlarında sıkça görülen bir olaydır.)

y->ø-: yemiş>emiş, vs.

Kelime ortasında ses düşmesi

-ğ->-ø-: mağaza>maaza, tuğla>tula, vs.

-h->-ø-: zahmet>zamet, Yahudi>yaudiya, kabahat>kabaat/kabaet, lâhana>laana, mahmurluk>mamurlak, meyhane>meana, pehlivan>pelivan, rahat>raat, sahan>saan, sahip>saybiya, kâhya>kyaya, cephane>cepene, mahalle>maala, mahmudiye>mamudiya, muhabbet>muabet, zehir>zeer/zeir, bahtlı>batliya, vs.

-n->-ø-: nalbant>nalbat/nalbatın, insaf>isav, vs.

-t->-ø-: çiftlik>çiflig, hizmetkâr>izmekyar, vs.

-v->-ø-: gâvur>gyaur(in), gâvur>kaurin, çavuş>çauş/çauşın, vs.

-y->-ø-: bayağı>baagi/baegi, vilâyet>vilaet, güya>gyoa, eziyet>iziet, kadayıf>kadaif, kayık>kaik, kayıkçı>kaigciya/kaikçiya, kayış>kaiş, meyhane>meana, mukayyet>mukaet, nahiye>naiya, niyet>niet, keyif>keif, hayırlı>haerliya, hürriyet>huriet, çeyiz>çeiz, vs.

Kelime sonunda ses düşmesi

-h->-ø-: eyvallah>evala, siftah>sevte, vs.

Hece türemesi

Hece türemesi: bedava>badiyava, sütlaç>sutliyaç/sutliyaş, darphane>tarapana, darbuka>tarabuka, sahip>saybiya, vs.

Hece düşmesi

Hece düşmesi: babayiğit>babait, beğenmek>bendisa, buyurun>buyrum, darmadağınık>darmadana, değil mi>delmi, tarumar>darmar, değirmen>dermen, zahire>zayre, yürüyüş>yuriş/yuruş, muamele>mamele, mühür>mur, keyif>kef, vs.

Yer değiştirme (metatez, méthathèse)

Metatez: bayrak>baryak, portakal>protokal, yanlış>yalnaş, تنها>tevna, vs.

SONUÇ OLARAK

Makedon dilinde Türkçe ve Türkçe'den geçmiş kelimelerin büyük bir bölümü bugün hâlâ yaşıyor ve kullanılıyor. Bazıları o kadar oturmuştur ki, yerine başka kelimeler kullanılmıyor ve günümüzün Makedonca'sı bunlarsız düşünülemez. Örneğin: alva (helva), cep, çeşma (çeşme), çorap, vs.

Kelimelerin büyük bir bölümü ağızlarda bolca kullanılıyor, fakat standart Makedonca'da ve edebî dilde daha nadir rastlanır: komşıya (komşu), cam, kapak, kyar (kâr), kabaet (kabahat), vs.

Üçüncü grup kelimeler ise neredeyse kullanıştan kalkmıştır. Bunlar sadece halk edebiyatı derlemelerinde ve diğer eski edebiyat metinlerinde görülür: tamavkyar (tamahkâr), gyuzel (güzel), gyol (göl), mertebe, vs.

Makedonca'da Türkçe'nin yeri git gide azalıyor. Bunların yerine diğer İslâv dillerinden (Sırpça, Bulgarca...) veya uluslararası (enternasyonalizm'ler) kelimeler alınmıştır²³. Fakat, bilinen bir gerçek var ki, Türkçe kelimeler edebî Makedon dilinde her ne kadar kullanıştan düşme temayülü gösteriyorsa da, bunlar "stil nüansları" yaratmak için bolca kullanılmaktadır²⁴. Dolayısıyla, Türkçe ve Türkçe'nin yardımıyla geçmiş kelimeler Makedonca'da daha uzun zaman kullanılacağı benziyor. Bu ise, bu alanda daha nice nice çalışmaların yapılması gerektiği demektir.

²³ Конески, Блаже: *Граматика на македонскиот литературен јазик*, Култура, Скопје: 1987, sayfa 78-79.

²⁴ Минова-Ѓуркова, Д-р Лилјана: *Статусот на некои турцизми во македонскиот јазик денес*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје, sayfa 85-91.

"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ
(SÖZLÜK BÖLÜMÜ)

- A -

1. aba
2. abaciya
3. abaciski
4. abacistvo
5. abdal
6. abdesana
7. aber
8. aberdarka
9. aberciya
10. abraş
11. abraşliv
12. abraşliya
13. ava
14. avan
15. avliya
16. avliya
17. avliski
18. avmak
19. avra
20. avciya
21. aga
22. agalak
23. agin
24. aginka
25. agitsa (агица)
26. agov
27. agovina
28. agovski
29. aguva
30. aguvanye (агување)
31. ada
32. adaş
33. adet
34. adetliya
35. ajdaya
36. ajdey
37. ajder
38. ajdra
39. aza
40. azar
41. azarciya
42. azbiya
43. azgan
44. azganlak
45. azdisa
46. azdisuva
47. azlak
48. azna
49. aznar
50. aznatar
51. azno
52. air
53. airliya
54. airciya
55. ayan
56. ayar
57. ayat
58. ayva
59. ayvan
60. ayvar
61. aygar
62. aygaruva
63. aygaruvanye (ајгарување)
64. aydamak

65. aydar	98. akçiitsa (акчиица)
66. ayde	99. akçiya (акчија)
67. ayduk	100. akçiyunitsa (акчијница)
68. aydukov	101. akçika
69. aydukuva	102. akçilnitsa (акчилница)
70. aydukuvanye (ајдукување)	103. akşam
71. ayduť(in)	104. al
72. aydutstvo	105. al
73. ayduťuva	106. alabak
74. ayduçitsa (ајдучица), ayduçka	107. alay
75. ayduçışte	108. alay-bayrak
76. ayduçki	109. alay-beg
77. ayduştvo	110. alayka
78. aylak	111. alal
79. aylakçiya	112. alaman
80. ayle	113. alandarka
81. aylyaz (ајљаз)	114. alat
82. aylyazenye (ајљазење)	115. alaten
83. aylyazi (se) (ајљази (се))	116. alatka
84. aylyazlak (ајљазлак)	117. alaca
85. aylyazuva (ајљазува)	118. alaşvereş, alaşveriş
86. aylyazuvanye (ајљазување)	119. alva
87. aylyaski (ајљаски)	120. alvalak
88. aymana	121. alvaciya
89. aynaciya	122. alvaciski
90. ayrat	123. alvitsa (алвица)
91. ayta	124. alga
92. ak	125. ale
93. akal	126. alev
94. akliya	127. alen
95. akmak	128. alest
96. akran	129. alov
97. akrep	130. alovee

131. alovina
132. alosa
133. alosan
134. altan
135. altanliya
136. altipatlak
137. alçe
138. alçe
139. alçe
140. alço
141. ama
142. amayliya
143. amal
144. amalski
145. amaluva
146. amaluvanye (амалување)
147. amam
148. amamlak
149. amamciya
150. aman
151. amanet
152. amanetliya
153. ambar
154. ambarski
155. amber
156. amber-boy
157. amberiya
158. amin
159. aminuva
160. aminuvanye (аминување)
161. aminuvaç
162. aminciya
163. amle
164. amur
165. an
166. anama
167. anamka
168. anka
169. anski
170. antav
171. anteriya
172. ancak
173. ancar
174. ap
175. apansaz
176. apaş
177. apaşki
178. aps
179. apsana
180. apsanciya
181. apsenik
182. apseniçki
183. apsenye (апсење)
184. apsi
185. arçe
186. ar
187. araba
188. arabaciya
189. arabacilak
190. arabaciski
191. aram
192. arambaşa, arambaşıya
193. aramiya
194. aramilak
195. aramiski
196. aramolebets (арамолебец)

197. aramolepka
198. arar
199. araç
200. araçnik
201. argat(in)
202. argatka
203. argatlak
204. argatski
205. argatuva
206. argatuvanye (аргатување)
207. argaç
208. ardal
209. arem
210. aresa, aresa (se)
211. aresen
212. aresuva (se)
213. aresuvanye (аресување)
214. aresuvaçka
215. ariza
216. arizuva
217. arizuvanye (аризување)
218. arka
219. arkaliya
220. arkaç
221. arluk
222. arluka
223. arlukanye (арлукање)
224. arlukaç
225. armagan
226. armada
227. arman
228. arpa
229. arpacik
230. arszaz
231. arslan
232. arslanitsa (арсланица),
arslanka
233. arslanski
234. artak
235. artarisa
236. arterisa
237. arterisuva
238. arterisuvanye (артерисување)
239. arteski
240. artisa
241. arç
242. arçeliv
243. arçenye
244. arçi, arçi (se)
245. arçlak
246. arçliya
247. arc
248. arcenye (арџење)
249. arci (se)
250. arşin
251. arşlama
252. as
253. ase
254. asen
255. asiya
256. asker
257. askerlak
258. askerski
259. askeruva
260. askeruvanye (аскерување)
261. asli

262. asma
263. asmalak
264. asol
265. asolen
266. asolno
267. aspra
268. aspritsa (асприца)
269. astar
270. astarka
271. astma
272. astmatıçen
273. astret
274. astreten
275. asura
276. at
277. atavizam
278. atavistiçki
279. atar
280. atarciya
281. ater
282. aterciya
283. atercika
284. atka
285. atliya
286. aferim!
287. afion
288. afionar
289. afionarka
290. afionski
291. aforesa
292. aforesnik
293. aforesnitsa (афоресница)
294. aforesuva
295. aforesuvanye (афорезување)
296. afuz, afuzali
297. ahmak
298. ahtarnitsa (ахтарница)
299. ahtarciya
300. ahçiya
301. açik
302. açikliya
303. acaba
304. acamiya
305. acamilak
306. acamiski
307. aci
308. aciya
309. aciika, acitsa (аџица)
310. acilak
311. aciski
312. aşik
313. aşik
314. aşikar (ашикар)
315. aşikliya
316. aşikosa
317. aşikosuva
318. aşikosuvanye (ашикосување)
319. aşikyare (ашикаре)
320. aškolsun!
321. aşladisa
322. aşladisuva
323. aşladisuvanye
(ашладисување)
324. aşlak
325. aşlakuva
326. aşlakuvanye (ашлакување)

327. aqlama
328. aqliya
329. aqlnitsa (aqlnitsa)

- В -

330. baagi
331. babait
332. babayko
333. babalak
334. babaqlko
335. babacan
336. babovina
337. bavqa
338. bavqalak
339. bavqanciya
340. bavqancika
341. bavqancilak
342. bavqanciski
343. bavqe, bahqice
344. bavqovan
345. bavqovanka
346. bavqule, bavqule
347. baglama
348. badatka
349. badem
350. bademka
351. bademliya
352. bademov
353. badiyava
354. badiyala
355. badiyalciya
356. baegi
357. baeldisa

358. bazar
359. bazalt
360. bazdrigyan (bazdrigan)
361. bazdrigyanlak (bazdriganlak)
362. bazdrigyanski (bazdriganiski)
363. bazdrigyanstvo
(bazdriganstvo)
364. bazilika
365. bazirgyan (bazirgan)
366. baziryan
367. bair
368. bairka
369. bay
370. bayaldisa
371. bayaldisuva
372. bayaldisuvanye
(bajaldisuvanye)
373. bayat
374. bayatenye (bajatenye)
375. bayati (se)
376. bayrak
377. bayrakliya
378. bayraktar
379. bayraktarka
380. Bayram
381. bayramski
382. bayramuva
383. bakal
384. bakalam!
385. bakalin
386. bakalka
387. bakallak
388. bakalnitsa (bakalnitsa)

389. bakalski	422. bale
390. bakaluva	423. balkon
391. bakaluvanye (бакалување)	424. balkonski
392. bakam	425. balsam
393. bakar	426. balsamira
394. bakardisa	427. balsamiranye (балсамирање)
395. bakaren	428. balta
396. bakari	429. baltak
397. bakarisa	430. baltiya
398. bakarliya	431. balton
399. bakarnik	432. balurma
400. bakarovina	433. balçak
401. bakarciya	434. bambadiyala
402. bakla	435. bambaşka
403. baklava	436. bamya
404. baklavar	437. bamnya (бамња)
405. baklaven	438. banda
406. bakrdan	439. bandaciya
407. bakrdanik	440. barabar
408. bakren	441. baraka
409. bakrorez	442. barbut
410. bakrorezets (бакрорезец)	443. bardak
411. baksuz	444. bardakçiya
412. baksuzen	445. bardaçe, barde, bardule
413. baksuzlak	446. bare
414. baktisa	447. barem
415. baktisuva	448. barz, barzav
416. baktisuvanye (бактисување)	449. baryak
417. bakşiş	450. barut
418. bala	451. barutana
419. balaban	452. baruten
420. balama	453. barutliya
421. balgan	454. barutnitsa (барутница)

455. barutçiya	488. bacanak
456. bas	489. bacanakov
457. basamak	490. bacin
458. baskiya	491. baş
459. baskanlak	492. başariya
460. basma	493. başibozuk
461. basmaliya	494. başibozučki
462. basmar	495. başka
463. basmarka	496. başkalak
464. basmaciya	497. başkarenye (башкарење)
465. basmen	498. başkari
466. bastisa	499. başladisa
467. bastisuva	500. başladisuva
468. bastisuvanye (бастисување)	501. başlak
469. bastun	502. başmak
470. batak	503. bebe
471. batakliv	504. bebentse (бебенце)
472. batakliya	505. bebeški
473. batakçiya	506. beg
474. batakçilak	507. beginka
475. batakçiski	508. beglak
476. batal	509. beglik
477. batali, batali (se)	510. beglikçiya
478. bataliya	511. beglički
479. bataluva (se)	512. begov
480. batisa	513. begovina
481. batisuva	514. begovitsa (беговица)
482. batisuvanye (батисување)	515. begovski
483. batliya	516. beguva
484. batrdisa	517. beguvanye (бегување)
485. baçe	518. bed
486. baca	519. bedeviya
487. bacak	520. bedel

521. bedem
522. bedstvie
523. bedstvuvu
524. bedstvuvanye (бедствување)
525. bejitsa (бежица)
526. bejište (бежиште)
527. bezbeli
528. bezel
529. bezerdisa
530. bezir
531. bezisten
532. bezistenciya
533. bey
534. beylik
535. bekriya
536. bekriski
537. bektaş
538. bekçe
539. bekçiya
540. belay
541. belegziya
542. belegiya
543. beleziya
544. belezika
545. belezitsa (белезица)
546. beleznik
547. belezok
548. belki
549. belya (беља)
550. belyaliya (бељалија)
551. belyaßen (бељачен)
552. belyur (бељур)
553. bemka
554. bendisa, bendisa (se)
555. bendisuva (se)
556. bendisuvanye (бендисување)
557. benka
558. benkaliv
559. benkaliya
560. benkiçav
561. bent
562. berat
563. berbat
564. berbaten
565. berbati (se)
566. berbatliya
567. berber
568. berberka
569. berberlak
570. berbernitsa (берберница)
571. berberski
572. berberstvo
573. berberuva
574. berikyatversen!
(берикатверсен!)
575. berikyet (берикет)
576. berikyeten (берикетен)
577. berikyetliya (берикетлија)
578. bet
579. beter
580. bekyar (беќар)
581. bekyarлак (беќарлак)
582. bekyarski (беќарски)
583. bekyarstvo (беќарство)
584. bekyaruva (беќарува)
585. bekyaruvanye (беќарување)

586. bekyarştina (бекарштина)
587. beşlik
588. bilbil
589. bile, bilem
590. bilyur (билјур)
591. bilmez
592. bilybily (биљбиљ)
593. bimbaşa
594. bimbaşıya
595. binek
596. binektaş
597. binekçiya
598. biniş
599. binlak
600. birden
601. birinciya
602. biryan
603. birlik
604. bitisa, bitisa (se)
605. bitisuva (se)
606. bitisuvanye (битисување)
607. bitpazar
608. biçakciya
609. biçenye (бичење)
610. biçi
611. biçim
612. biçkiya
613. biçkiciya
614. biçkiciski
615. bovça
616. bovçalak
617. bovçiçe
618. bogasiya
619. boenye (боење)
620. boza
621. bozaciya
622. bozacilak
623. bozacilnitsa (бозаџилница)
624. bozaciski
625. bozgun
626. bozgunciya
627. bozdisa, bozdisa (se)
628. bozdisuva (se)
629. bozdisuvanye (боздисување)
630. bozdogan
631. boi
632. boy
633. boya
634. boyadisa
635. boyadisuva
636. boyadisuvanye
(бојадисување)
637. boyaliya
638. boyar
639. boyarnik
640. boyarnitsa (бојарница)
641. boyaciya
642. boyacilak
643. boyacilnitsa (бојаџилница)
644. boyaciski
645. boyliya
646. boyosa
647. boyosuva
648. boyosuvanye (бојосување)
649. bokluk
650. boktisa

651. bolgur	684. budrum
652. boluk	685. buyrum
653. bongur	686. bukagii
654. boraniya	687. bula
655. boriya	688. bulamaç
656. borç	689. bulo
657. borçenye (борчење)	690. buluk
658. borçi	691. bulukçiya
659. borçliya	692. bulybuly (буљбуљ)
660. borçuva	693. bulyukbaş (буљукбаш),
bulyukbaşa (буљукбаша)
661. bostan	694. bunar
662. bostanişte	695. bunarski
663. bostanski	696. bunarçiya
664. bostancıya	697. bungur
665. bostanciski	698. burgiya
666. boş	699. burek
667. boşliya	700. burekçiya
668. bre, brey	701. burekçilnitsa (бурекчилница)
669. bubreg	702. buriya
670. bubbleje	703. burma
671. bubblejen	704. burmaliya
672. budala	705. burmen
673. budalak	706. burmut
674. budalaçka	707. burunci
675. budalest	708. buruncuk
676. budaletinka	709. but
677. budaleçok	710. butçe
678. budali (se)	711. buçuk
679. budaliçok	712. buca
680. budalişte	713. bucak
681. budalski	
682. budalştılak	
683. budalştına	

714. vay!
715. vakat
716. vakaf
717. vakafski
718. vala(y)
719. valiya
720. valiski
721. varak
722. varakliya
723. varakosa
724. varakosuva
725. varakosuvanye
(варакосување)
726. vardarets (вардарец)
727. vardarka
728. vezir
729. veziritsa (везирица)
730. vezirka
731. vezirski
732. vezirstvo
733. vezme
734. vergiya
735. veresiya
736. vilaet
737. vilaetliya
738. vilaetski
739. vkalapenost
740. vkalapi
741. vkalapuva
742. vkalapuvanye (вкалапување)
743. vşatori se
744. vşatoruva se
745. vşatoruvanye (вшаторување)

- G -

746. gabardisa
747. gabardisuva
748. gabardisuvanye
(габардисување)
749. gavaz, gavazin
750. gaval
751. gaga
752. gaganye (гагање)
753. gagaciya
754. gazeta
755. gaziya
756. gazyarnik, gazyarniçe
757. gazyarçe
758. gazoza
759. gazozaciya
760. gayda
761. gaydar
762. gaydarka
763. gaydarski
764. gaydaciya
765. gaydacika
766. gaydunitsa (гајдуница)
767. gayduritsa (гајдурица),
gaydurka
768. gayle
769. gayledisa (se)
770. gayledisuva (se)
771. gayledisuvanye
(гајледисување)
772. gayleliya
773. gayret

774. gayretisa
775. gayretisuva (se)
776. gayretliya
777. gaytan
778. gaytanliya
779. gaytanciya
780. gaytancilak
781. gaytanciski
782. gak
783. gaka
784. gakanue (гаканье)
785. gakne
786. gaknuva
787. gala
788. galaten
789. galatenue (галатење)
790. galati
791. galatnik
792. galatnitsa (галатница)
793. galiba
794. garamet
795. garga
796. gargara
797. gargaç
798. garez
799. garezliya
800. gega (se)
801. gegalo
802. geganue (геганье)
803. gemiya
804. gemiciya
805. gidi
806. gidiya
807. glavabaşıya
808. groş
809. groşe
810. groşets (грошец)
811. guga
812. gugañe
813. guganue (гуганье)
814. gugne
815. gugnuva
816. gugnuvanue (гугнување)
817. guguvka
818. guguka
819. gugukanue (гугукање)
820. gugukne
821. gugut
822. gugutenue (гугутење)
823. guguti
824. gugutka
825. gugutne
826. guguçarnik
827. guguçenue (гугучење)
828. guguçi
829. guguçka, guguşka
830. guka
831. gukanue (гукање)
832. gukne
833. guknuva
834. guknuvanue (гукнување)
835. gurabiya
836. gurbet
837. gurbetka
838. gurbetlak
839. gurbetuva

840. gurbetçiya
841. gurbetçiski
842. gurbetçistvo

- D -

843. daviya
844. dada
845. dadiyarka
846. dayak
847. dayma
848. dayre
849. dayreciya
850. dal
851. dalavera
852. dalaverciya
853. dalak
854. dalakliv
855. dalakosan
856. dalga
857. dalyan (далјан)
858. dalyanka (далјанка)
859. damazlak
860. dama
861. damar
862. damaskliya
863. damacana
864. damaciya
865. damga
866. damgosa
867. damgosuva
868. damgosuvanye
(дамгосување)
869. damka

870. damkosa
871. damkosan
872. damkosuva
873. damkosuvanye
(дамкосување)
874. damla
875. damlosa (se)
876. damlosan
877. damlosuva
878. damlosuva
879. damlosuvanye (дамлосување)
880. damçest
881. danak
882. danaçka
883. dangalak
884. dandisa
885. dandisuva
886. dara
887. daradana
888. darbuka
889. darmadana
890. darmar
891. darçin
892. dahiya
893. dede, dedentse (деденце)
894. dedište
895. dedo
896. dedov
897. dedovina
898. dedovski
899. deygidi!
900. deydi!
901. dekika

902. deli	933. def
903. delibaşa	934. defile
904. deliya	935. defilira
905. delipala	936. defiliranye (дефилирање)
906. delmi	937. defter
907. dembel	938. dib
908. dembelavo	939. dibek
909. dembelak	940. dibidus
910. dembelana	941. div
911. dembeliski	942. divan
912. dembeluva	943. divit
913. dembeluvanye (дембелување)	944. divovski
914. demek	945. dizgin
915. denetisa	946. dik
916. denetisuva	947. dikat
917. denetisuvanye (денетисување)	948. dikatliya
918. denk	949. dikel
919. derven	950. dilber
920. dervenlak	951. dilmi
921. dervenciya	952. dimi
922. derviş	953. dimii
923. dervişki	954. din
924. derd	955. dinar
925. dere	956. dinarski
926. derece	957. dinduşman
927. derman	958. diniçliya
928. dermen	959. dinka
929. dermenciya	960. dinkaciya
930. dert	961. dip
931. dertliya	962. diplak
932. destur	963. diplenitsa (дипленица)
	964. direk
	965. diftik

966. doargatuva	997. dondurma
967. doarçen	998. donum
968. doarçi	999. dorat
969. doarçuva (se)	1000. doriya
970. doarçuvanye (доарчување)	1001. dorçe, dorço
971. doboyadisa	1002. dost
972. doboyadisuva	1003. dostlak
973. doboyadisuvanye (добојадисување)	1004. dostur
974. dovlet	1005. dokyerdosa (докердоса)
975. dogan	1006. dram
976. doganciya	1007. dramliya
977. doganciski	1008. dramciya
978. dograma	1009. drangulii
979. dogramaciya	1010. drndar
980. dogramacilak	1011. drob-sarma
981. dogurbetuva	1012. dubara
982. dokusuri	1013. dubla
983. dokusuruva	1014. duvak, duvek
984. dokusuruvanye (докусурување)	1015. duvar
985. dolak	1016. dud
986. dolama	1017. dudinka
987. dolamçe	1018. dudlak, dudlat
988. dolap	1019. duduk
989. doldurma	1020. dudulka
990. doliya	1021. duzdisa
991. dolma	1022. duzen
992. dolnomaalets (долномаалец)	1023. duzena, duzina
993. dolyum (дољум)	1024. duymen
994. domazlak	1025. duymenciya
995. domat	1026. dukat
996. domaten	1027. dulybiya (дуљбија)
	1028. duman
	1029. dumani

1030. dungyerin (дунѓерин)
1031. dungyerlak (дунѓерлак)
1032. dungyerski (дунѓерски)
1033. dunya (дуња)
1034. durbin
1035. dus
1036. dustaban
1037. dukyan (дуќан)
1038. dukyanski (дуќански)
1039. dukyançe (дуќанче)
1040. dukyanciya (дуќанџија)
1041. duşek
1042. duşeme
1043. duşman(in)
1044. duşmanka
1045. duşmanlak
1046. duşmanski

- Gy (Ѓ) -

1047. gyaur(in)
1048. gyaurka
1049. gyebre
1050. gyebrenye (ѓубрење)
1051. gyebri
1052. gyevgir
1053. gyevrek
1054. gyevrekçiya
1055. gyezve
1056. gyem
1057. gyeramida
1058. gyerdan
1059. gyerdanest
1060. gyerdanliya

1061. gyerde
1062. gyergyef (ѓерѓеф)
1063. gyerest
1064. gyeriz
1065. gyoa
1066. gyoamiti
1067. gyozyboyaciya
1068. gyozyboyacilak
1069. gyok
1070. gyokat
1071. gyol
1072. gyomiti
1073. gyomleze
1074. gyomlezets (ѓомлезец)
1075. gyon
1076. gyoniya
1077. gyotluk
1078. gyubralnik
1079. gyubrar
1080. gyubarnik
1081. gyubraç
1082. gyubre
1083. gyubreliv
1084. gyubrenye (ѓубрење)
1085. gyubri
1086. gyubrište
1087. gyuvez
1088. gyuvezen
1089. gyuvezliya
1090. gyuvendiya
1091. gyuveç
1092. gyuvralok
1093. gyuzden

1094. gyuzel
1095. gyul
1096. gyule
1097. gyulest
1098. gyulov
1099. gym
1100. gyme
1101. gymruk
1102. gymrukana
1103. gymrukçiya
1104. gymçe
1105. gyundelak
1106. gymluk
1107. gyuruk
1108. gyurultaciya
1109. gyurultiya
1110. gyuture
1111. gyuturitsa (футурица)
1112. gyuçno

- E -

1113. evala
1114. evet
1115. evetçiya
1116. evza, evdza
1117. evzaliya, evdzaliya (евсалија)
1118. evlad
1119. evnuh
1120. ege
1121. egentse (егенце)
1122. egidi, eygidi
1123. eglendisuva
1124. eglence

1125. edek
1126. edepsaz
1127. edepsazlak
1128. ey
1129. ekim
1130. ekimlak
1131. eksik
1132. elbete
1133. elek
1134. eleçe
1135. elmaz
1136. elmazen
1137. elçiya, elciya
1138. em
1139. emaliya
1140. emenii
1141. emivçiya
1142. emir
1143. emiş
1144. endeze
1145. endek
1146. endisa
1147. epten
1148. er
1149. erbap
1150. erbaplak
1151. erbapliya
1152. erbaplisi
1153. ergele
1154. ergen
1155. ergenlak
1156. ergenski
1157. ergenstvo

1158. ergenuva	
1159. ergenuvanye (ергенување)	1187. zaalyazi se
1160. ermik	1188. zabadiyava
1161. ermikliya	1189. zabadiyala
1162. esap	1190. zabayati
1163. esapenye (есапење)	1191. zabayatuva (se)
1164. esapi	1192. zaborari
1165. esapçiya	1193. zabasa
1166. esir	1194. zaboruva
1167. esmer	1195. zabatali
1168. esnaf	1196. zabataluva
1169. esnafliya	1197. zabataluvanye (зобаталување)
1170. esnafski	1198. zabataçi
1171. esnafstvo	1199. zabataçuva (se)
1172. esnafştina	1200. zabataçuvanye (зобатачување)
1173. espap	1201. zaberbati, zaberbati (se)
1174. efendi(ya)	1202. zaberbatuva (se)
1175. efenditsa (ефендица)	1203. zabit
1176. eh!	1204. zaval
1177. eşarpa	1205. zavalıya
1178. eşek	1206. zagayli (se)
1179. eşkiya	1207. zagalati
1180. eşta (iştah)	1208. zagalatuva
	1209. zagar
	1210. zagaritsa (загарица), zagarka
	1211. zaguga
	1212. zaguguva
	1213. zaguguka
	1214. zagugukuva
	1215. zaguguçi
	1216. zaguguçuva

- J -

1181. jandar	
1182. jandarm	
1183. jandarmeriya	
1184. jandarmeriski	
1185. jandarmski	
1186. jandarski	

- Z -

1217. zaguka	1248. zanaetçistvo
1218. zagukuva	1249. zandan
1219. zadumani (se)	1250. zandana
1220. zadumanuva (se)	1251. zaortaçi, zaortaçi se
1221. zadumanuvanye (задуманување)	1252. zaortaçuva (se)
1222. zaesapi	1253. zaortaçuvanye (заортачување)
1223. zaina(e)ti se	1254. zaofka
1224. zaina(e)tuva se	1255. zaofkuva
1225. zayre	1256. zapelteçi
1226. zayrest	1257. zapt
1227. zakalapi	1258. zaptiya
1228. zakalapuva	1259. zaptisa
1229. zakalemi	1260. zaptisuva
1230. zakalemuva	1261. zaptisuvanye (заптисување)
1231. zalafi (se)	1262. zar
1232. zaman	1263. zarar
1233. zamandali	1264. zardeliya
1234. zamandaluva	1265. zardeçal
1235. zamandaluvanye (замандалување)	1266. zarzavat
1236. zamba	1267. zarzavatçiya
1237. zambak	1268. zarzavatçilnitsa (зарзаватчилница)
1238. zamezi	1269. zarliya
1239. zamezuva	1270. zarf
1240. zamezuvanye (замезување)	1271. zakyelavi (заќелави)
1241. zamet	1272. zakyori se (заќори се)
1242. zametliya	1273. zakyoruva se (заќорува се)
1243. zamk	1274. zaurdi se
1244. zanaat	1275. zaurduva se
1245. zanaet	1276. zacrcori
1246. zanaetçiya	1277. zacrcoruva
1247. zanaetçiski	1278. zaşekyeren (зашеќерен)

1279. zaşekyerenost (зашеќереност)	1309. ziyavet
1280. zaşekyeri (зашеќери), zaşekyeri se (зашеќери се)	1310. ziyamet
1281. zaşekyeruva (se) (зашеќерува (се))	1311. ziyan
1282. zbudali, zbudali se	1312. ziyani
1283. zbudaluva (se)	1313. ziyanliya
1284. zbudaluvanye (збудалување)	1314. ziyanuva
1285. zburbati mi se	1315. ziyanuvanye (зијанување)
1286. zgaga	1316. zil
1287. zrgori	1317. zilya (зилја)
1288. zrgoruva	1318. zilyar (зилјар)
1289. zrgoti	1319. zilyarka (зилјарка)
1290. zrgotuva	1320. zilyosa (зилјоса)
1291. zrguri, zrguri se	1321. zilyosuva (зилјосува)
1292. zrguruva (se)	1322. zilyosuvanye (зилјосување)
1293. zrguruvanye (зргурување)	1323. zift
1294. zevzek	1324. zokum
1295. zevk	1325. zolota
1296. zeer, zeir	1326. zomba
1297. zeirliya	1327. zor
1298. zeytin	1328. zorle, zorlen
1299. zeytiniçe	1329. zort
1300. zeytinliya	1330. zulum
1301. zembily (зембилъ)	1331. zulumkyar (зулумќар)
1302. zempare	1332. zulumciya
1303. zengiya	1333. zuluf
1304. zengin	1334. zumbul
1305. zenginski	1335. zurla
1306. zerde	1336. zurlaciya
1307. zerdeliya	
1308. zefir	
	- i -
	1337. ibrik
	1338. ibriçe
	1339. ibrişim

1340. ibrişimarka	1373. ilaç
1341. ivtiriya	1374. ildisa
1342. izan	1375. ildisuva
1343. izarçi	1376. ildisuvanye (илдисување)
1344. izarçuva (se)	1377. ile
1345. izba	1378. ilem
1346. izberbati, izberbati se	1379. ileciya
1347. izberbatuva (se)	1380. ilik
1348. izbiçi	1381. ilika
1349. izbrbeşka	1382. ilyaciya (илјаџија)
1350. izbugari	1383. ilye (илје)
1351. izbudali	1384. ilya (илџа)
1352. ized	1385. ilyaç (илџач)
1353. izedina	1386. imam
1354. iziet	1387. imam-bayaldi
1355. izietliya	1388. imançe
1356. izim	1389. imza
1357. izin	1390. imren
1358. izlak	1391. inaet
1359. izlafi se	1392. inaeti se
1360. izmet	1393. inaetçiya
1361. izmekyar (измеќар)	1394. inat
1362. izmekyari (измеќари)	1395. inatenye (инатење)
1363. izmekyarka (измеќарка)	1396. inati se
1364. izmekyarski (измеќарски)	1397. inatosa se
1365. izmekyaruva (измеќарува)	1398. indat
1366. izmekyarçe (измеќарче)	1399. insav
1367. iznagyuabri (изнаѓубри)	1400. insan
1368. izofka	1401. inkyar (инќар)
1369. ikindiya	1402. inkyari (инќари)
1370. ikram	1403. irade
1371. iktiza	1404. isav
1372. ila	1405. isavliya

1406. ise
1407. iskalapi
1408. iskalemi
1409. iskasapi
1410. iskasapuva
1411. islam
1412. ispazari
1413. ispartalen
1414. ispartali se
1415. ispastrmi
1416. ispastrmuva
1417. ispat
1418. ispişmani
1419. isteciya
1420. istimari
1421. istindak
1422. itibar
1423. iftibar
1424. iftiriya
1425. iftirosa se
1426. ihtiza
1427. iç
1428. işala!
1429. işaret
1430. işçiya
- Y -
1431. ya!
1432. yabana
1433. yabanets (ябанец), yabancıya
1434. yabancika
1435. yabancıçe
1436. yavaş
1437. yavaşlak
1438. yavaşliya
1439. yavriya
1440. yağlak
1441. yagma
1442. yagmi se
1443. yazak
1444. yazaç
1445. yazaciya
1446. yaziya
1447. yazik
1448. yazıçe
1449. yazıçen
1450. yay
1451. yayliya
1452. yaka
1453. yakalak
1454. yakiya
1455. yakiçka
1456. yalak
1457. yalan
1458. yalanciya
1459. yaldaz
1460. yaldazliv, yaldazliya,
yaldezliya
1461. yalnaş
1462. yama
1463. yamak
1464. yamaçe
1465. yan
1466. yangan
1467. yaniya
1468. yanikara

1469. yaniçar
1470. yaniçarски
1471. yaniçarstvo
1472. yankeseciya
1473. yankesecilak
1474. yanlaş
1475. yanta
1476. yancik
1477. yarancak
1478. yariya
1479. yaran
1480. yarma
1481. yasakçiya
1482. yastagaç
1483. yastak
1484. yastakçe, yastaçe
1485. yatagan
1486. yatak
1487. yatakuva
1488. yatakuvanye (jatakuvaње)
1489. yatka
1490. yatok
1491. yaudiya
1492. yatsiya (jacija)
1493. yaşliya
1494. yaşmak
1495. yogurt
1496. yok
1497. yorgan
1498. yorganlak
1499. yorganski
1500. yorganciya
1501. yorgancilnitsa (jorgançilница)

1502. yorganciski
1503. yorgovan
1504. yuva
1505. yuzbaşiya
1506. yumak
1507. yuriş
1508. yurişa
1509. yurişanye (jurişaње)
1510. yuruş
1511. yutelisa
1512. yutelisuva
1513. yutiya
1514. yufka

- K -

1515. kaaza
1516. kaba
1517. kabaat
1518. kabaatliya
1519. kabadaiya
1520. kabaet
1521. kabaetliya
1522. kabak
1523. kabardisa
1524. kabardisuva
1525. kabaçka
1526. kabil
1527. kavaz
1528. kaval
1529. kavalçe
1530. kavalciya
1531. kavga
1532. kavgaciya

1533. kavgacika
1534. kavgacilak
1535. kavradisa
1536. kavradisuva
1537. kavradisuvanye
(каврадисување)
1538. kavrak
1539. kavtan
1540. kavurma
1541. kavurmitsa (кавурмица)
1542. kada
1543. kadaif
1544. kadalak
1545. kadana
1546. kadanka
1547. kadañe
1548. kadar
1549. kadaren
1550. kadela
1551. kadelka
1552. kadiya
1553. kadilak
1554. kadiski
1555. kadife
1556. kadifen
1557. kadraciya
1558. kadro
1559. kadrosa
1560. kadrosuva
1561. kaza
1562. kazamat
1563. kazamatski
1564. kazan
1565. kazanarnitsa (казанарница)
1566. kazandisa
1567. kazandisuva
1568. kazandisuvanye
(казандисување)
1569. kazanitsa (казаница)
1570. kazanište
1571. kazañe
1572. kazanciya
1573. kazancilnitsa (казанџилница)
1574. kazanciski
1575. kazancistvo
1576. kazañiçe
1577. kazarma
1578. kazarmski
1579. kazarnitsa (казарница)
1580. kazdisa
1581. kazdisuva
1582. kazdisuvanye (каздисување)
1583. kazma
1584. kazmiçe, kazmiçka
1585. kaigciya
1586. kaik
1587. kaikçiya
1588. kail
1589. kaiş
1590. kaygana
1591. kaydisa
1592. kaydisuva
1593. kaydisuvanye (кајдисување)
1594. kaymak
1595. kaymakam
1596. kaymakamski

1597. kaymakliya	1629. kaldrmisuvanye
1598. kaysiiçka	(калдрмисување)
1599. kaysiya	1630. kaldrmciya
1600. kayçe	1631. kale
1601. kaka	1632. kalem
1602. kakanye (какање)	1633. kalemar
1603. kalabalak	1634. kalemarski
1604. kalaen	1635. kalemenye (калемење)
1605. kalaisa	1636. kalemi
1606. kalaisuva	1637. kalemçe
1607. kalaisuvanye (калаисување)	1638. kalemciya
1608. kalay	1639. kaleş
1609. kalayliya	1640. kaleşat
1610. kalaylisa	1641. kaleşvitsa (калешвица)
1611. kalayciya	1642. kaleşka
1612. kalayciski	1643. kalinciya
1613. kalam	1644. kalifa
1614. kalamar	1645. kalifat
1615. kalap	1646. kalkan
1616. kalapar	1647. kaloşi
1617. kalaparka	1648. kalpav
1618. kalapenyе (калапење)	1649. kalpazan
1619. kalari	1650. kalpazanski
1620. kalarişte	1651. kalpak
1621. kalapçe	1652. kalpakçiya
1622. kalauz	1653. kalpaçe
1623. kalaf	1654. kalpaçişte
1624. kalaç	1655. kalfa
1625. kalaçka	1656. kalfinski
1626. kaldrma	1657. kalfuva
1627. kaldrmisa	1658. kalfuvanye (калфување)
1628. kaldrmisuva	1659. kama
	1660. kamara

1661. kamarila	1693. kandisuva (se)
1662. kamarka	1694. kandisuvanye (кандисување)
1663. kamarçe	1695. kaniya
1664. kambaana	1696. kanon
1665. kambana	1697. kanonizatsiya (канонизација)
1666. kambanar	1698. kanonizira
1667. kambanariya	1699. kanoniziranye (канонизирање)
1668. kambur	1700. kanonik
1669. kamburest	1701. kanonski
1670. kamiçka	1702. kanosa
1671. kamciya	1703. kanosuva
1672. kamşik	1704. kanosuvanye (каносување)
1673. kana	1705. kanta
1674. kanabe	1706. kantar
1675. kanava	1707. kantariya
1676. kanavaza	1708. kantarina
1677. kanavatsa (канаваца)	1709. kantarka
1678. kanap	1710. kantarki
1679. kanapen	1711. kantarnitsa (кантарница)
1680. kanariya	1712. kantarçe
1681. kanarinka	1713. kantarciya
1682. kanarka	1714. kantarcilnitsa (кантарџилница)
1683. kanat	1715. kantarciski
1684. kanata	1716. kantiçka
1685. kandar(d)isa	1717. kançe
1686. kandar(d)isuva	1718. kançika
1687. kandar(d)isuvanye (кандар(д)исување)	1719. kanca
1688. kandelaber	1720. karak
1689. kandil	1721. karakliya
1690. kandilo	1722. karakçiya
1691. kandiltse (кандилце)	1723. karama
1692. kandisa	

1724. kapan	1756. karaul
1725. kapaçe	1757. karaula
1726. kapidan	1758. karaştisa
1727. kapiya	1759. karaştisuva
1728. kapiciya	1760. karaştisuvanye (караштисување)
1729. kapicik	
1730. kapladisa	1761. karvan
1731. kapladisuva	1762. karvanski
1732. kapladisuvanye (капладисување)	1763. karvanciya
1733. kaplama	1764. kardaş
1734. kara	1765. kare
1735. karaboya	1766. karira
1736. karavan	1767. kariran
1737. karavana	1768. karklotsi (карклоци)
1738. karavançe	1769. karmakaraşi
1739. karagroş	1770. karnas
1740. karaduzen	1771. karpuz
1741. karagyozy (караѓоз)	1772. karta
1742. karagyozyli (караѓозли)	1773. karta se
1743. Karakaşanin	1774. kartal
1744. karakaşanski	1775. kartanye (картање)
1745. karakol	1776. kartaciya
1746. karakoncol	1777. kartıcka
1747. karakoncola	1778. kartop
1748. karakuş	1779. karço
1749. karaman	1780. karşi
1750. karambol	1781. karşiya
1751. karamfil	1782. karşilak
1752. karanfil	1783. kasaba
1753. karanfilçe	1784. kasavet
1754. karar	1785. kasap
1755. karasevda	1786. kasapenyey (касапење)
	1787. kasapi

1788. kasapnitsa (касапница)	1819. kaurenue (каурење)
1789. kasapski	1820. kauri
1790. kaska	1821. kaurin
1791. kaskandisa	1822. kaurka
1792. kaskandisuva	1823. kaurma
1793. kaskandisuvanye (каскандисување)	1824. kaurski
1794. kaskanciya	1825. kauş
1795. kaskancilak	1826. kafe
1796. kasket	1827. kafeav
1797. kaslem, kaslen	1828. kafeana
1798. kasmet	1829. kafez
1799. kasmetliv	1830. kafen
1800. kasmetliya	1831. kafene
1801. kastile	1832. kafentse (кафенце)
1802. kat	1833. kafeciya
1803. katana	1834. kafecika
1804. katily (катиљ)	1835. kafeciski
1805. katmer	1836. kafeşantan
1806. katmeren	1837. kaftan
1807. katmerliya	1838. kaftarka
1808. katran	1839. kaçak
1809. katranik	1840. kaçaklak
1810. katranitsa (катраница)	1841. kaçamak
1811. katranosa	1842. kaçket
1812. katranosuva	1843. kaçkaval
1813. katranosuvanye (катраносување)	1844. kaçkavalciya
1814. katranski	1845. kaçmir
1815. katranciya	1846. kaçmirski
1816. katun	1847. kvaşenue (квачење)
1817. katunka	1848. kvaşi
1818. katunski	1849. kvaşka
	1850. kelar
	1851. keleş

1852. kepets (кепец)	1885. kininski
1853. kepeçki	1886. kiosk
1854. keral	1887. kip
1855. keramida	1888. kifar
1856. keramika	1889. kir
1857. keramiçar	1890. kiraciya
1858. keramiçki	1891. kiracilak
1859. kervan	1892. kiraciski
1860. kermes	1893. kiracistvo
1861. kesa	1894. kiriya
1862. kesaciya	1895. kiryosa
1863. kese	1896. kirliv
1864. keçe	1897. kirlisa
1865. kibar	1898. kirlisuva
1866. kibarski	1899. kirlisuvanye (кирлисување)
1867. kibrit	1900. kitab
1868. kibriten	1901. kitkiritka
1869. kibritçe	1902. klapavitsa (клапавица)
1870. kiyamet	1903. kodoş
1871. kikiritka	1904. kodoşenyе (кодошење)
1872. kiler	1905. kodoşi
1873. kilibar	1906. kodoşka
1874. kilibarski	1907. kodoški
1875. kilim	1908. koynak
1876. kilimar	1909. koynaçka
1877. kilimarka	1910. kokart
1878. kilimarnitsa (килимарница)	1911. kokona
1879. kilimarski	1912. kolagyere (колаѓере)
1880. kilimarstvo	1913. kolaen
1881. kilimçe	1914. kolay
1882. kilimciya	1915. kolaylak
1883. kim	1916. kolak
1884. kinin	1917. kolakli(ya)

1918. kolan	1951. konakçiya
1919. kolançe	1952. konaçki
1920. koliba	1953. kondak
1921. kolibar	1954. kondir
1922. kolibarski	1955. kondisa
1923. kolipka	1956. kondisuva
1924. kolçak	1957. kondisuvanye (кондисување)
1925. kolçakliya	1958. kondura
1926. kolciya	1959. konduraciya
1927. komar	1960. konduracilak
1928. komarciya	1961. konduraciski
1929. komarcilak	1962. konop
1930. komarcilnitsa (комарџилница)	1963. konoparnik
1931. komarciski	1964. konopen
1932. kombost	1965. konopište
1933. komita	1966. konuštisa se
1934. komitaciya	1967. koništisuva se
1935. komitacilak	1968. koncul
1936. komitaciski	1969. kopan
1937. komitacistvo	1970. kopar
1938. komitski (КОМИТСКИ)	1971. kopilarka
1939. komituva	1972. kopilaçka
1940. komituvanye (комитување)	1973. kopile
1941. kompot	1974. kopilenye (копилење)
1942. komşivka	1975. kopili se
1943. komşiya	1976. kopilyak (копилјак)
1944. komşika	1977. kopilyana (копилјана)
1945. komşilak	1978. kopilka
1946. komşiski	1979. kopuk
1947. komşistvo	1980. koran
1948. konak	1981. koraç
1949. konakuva	1982. korbaç
1950. konakuvanye (конакување)	1983. kordela

1984. kordelka	2017. krkma
1985. koriya	2018. krkmi
1986. korkaç	2019. krlik
1987. kosovar	2020. krluk
1988. kosten	2021. krma
1989. kostenar	2022. krmuz
1990. kostenov	2023. krndak
1991. kostenciya	2024. krntiya
1992. kotlosa	2025. krondir
1993. kofa	2026. krcaliya
1994. kofein	2027. krcaliski
1995. kofiçe, kofiçka	2028. krşla
1996. koçan	2029. kube
1997. koçanka	2030. kubeliya
1998. koçiya	2031. kubur
1999. koçiyaş	2032. kuvenciya
2000. koçiciya	2033. kuvet
2001. koca	2034. kuvetliya
2002. kocabaşiya	2035. kuvçe
2003. kocamiti	2036. kuyunciya
2004. kordela	2037. kuyuncilak
2005. kordelka	2038. kuyunciski
2006. koşava	2039. kukla
2007. koşiya	2040. kuklar
2008. koşka, koşka se	2041. kuklen
2009. koşkanye (кошкање)	2042. kuklest
2010. koşkapa	2043. kukumyavka
2011. koşne	2044. kukurek
2012. koşne se	2045. kula
2013. koşnuva	2046. kulak
2014. koştan	2047. kulanten
2015. kralçiçe	2048. kulantnost
2016. kreç	2049. kulaçka

2050. kulaçki
2051. kuluk
2052. kulukuva
2053. kulukuvanye (кулукување)
2054. kuluçar
2055. kumaş
2056. kumaşen
2057. kumaşliya
2058. kumriya
2059. kundak
2060. kundale
2061. kurban
2062. kurdela
2063. kurdisa
2064. kurdisuva (se)
2065. kurdisuvanye (курдисување)
2066. kurna
2067. kurnaz
2068. kurtul
2069. kurtuli
2070. kurtuliya
2071. kurtulisa (se)
2072. kurtulisuva (se)
2073. kurtulisuvanye
(куртулисување)
2074. kurtuluva (se)
2075. kurtuluvanye (куртулување)
2076. kurtuluvaçka
2077. kurtuluş
2078. kurşum
2079. kurşumen
2080. kurşumliya
2081. kuskun

2082. kusur
2083. kutiya
2084. kutiyka
2085. kutiçe
2086. kuturitsa (кутурица)

- L -

2087. laana
2088. lagam
2089. lagum
2090. lakrdiya
2091. lale
2092. lamba
2093. lamben
2094. lambiçe, lambiçka
2095. lapa
2096. lapavitsa (лапавица)
2097. lapaviçav
2098. lastik, lastika
2099. latifundiya
2100. laf
2101. lafenye (лафење)
2102. lafi
2103. laf-muabet
2104. lafosa se
2105. lafosuva se
2106. lafosuvanye (лафосување)
2107. laçka
2108. laçkanye (лачкање)
2109. leblebiya, leblebii
2110. leblebiciya
2111. leblebicilnitsa
(леблебиџилница)

2175. mazdrak	2208. mamudiya
2176. maziya	2209. mamuz, mamuza
2177. maiçka	2210. mamuren
2178. maya	2211. mamurlak
2179. mayalnik	2212. mamurliv
2180. mayalnitsa (мајалница)	2213. mamurlivost
2181. mayarnik	2214. mana
2182. mayasil	2215. manaf
2183. mayasilav	2216. mangal
2184. mayasol	2217. mangar
2185. mayasolliya	2218. mangup
2186. maymudiya	2219. mangupariya
2187. maymun	2220. mangupski
2188. maymunest	2221. mangupçe
2189. maymunka	2222. manda
2190. maymunlak	2223. mandalo
2191. maymunov	2224. mandra
2192. maymunski	2225. mandragora
2193. maymunstvo	2226. mandraciya
2194. maymunçe	2227. mane
2195. maymunciya	2228. manliv
2196. maytap	2229. manlivost
2197. maytapenye (мајтапење)	2230. manliya
2198. maytapi se	2231. manosa
2199. maytapçiya	2232. manosuva
2200. makar	2233. manosuvanye (маносување)
2201. makara	2234. mantiya
2202. maksam	2235. mantil
2203. maksus	2236. manuk
2204. mal	2237. manuka
2205. malav	2238. manca
2206. mamele	2239. manciya
2207. mameleciya	2240. maraz

2241. marama
2242. maramçe
2243. marda
2244. marifet
2245. marifetlak
2246. marifetçiya
2247. markuç
2248. mart
2249. marta
2250. martenski
2251. martovski
2252. marula, marulka
2253. masa
2254. masal
2255. masat
2256. maskara
2257. maskarada
2258. maskarenye (маскарење)
2259. maskari
2260. maslaat, maslavat
2261. masraf
2262. mastika
2263. mastraf
2264. mastrafenye (мастрафење)
2265. mastrafi se
2266. mastrafliya
2267. mastrafçiya
2268. mat
2269. matira
2270. matosa
2271. matosuva
2272. matosuvanye (матосување)
2273. matuv
2274. matuvi se
2275. makyina (макина)
2276. makyinski (маќински)
2277. mahmudiya
2278. macarliya
2279. macun
2280. maşa
2281. maşala!
2282. maştraba, maştrapa
2283. meana
2284. meanski
2285. meancivka
2286. meanciya
2287. meancika
2288. meanciski
2289. mevlem, mevlen
2290. megdan
2291. megdanciya
2292. medreze, medrese
2293. medresa
2294. mezdra, mezdre
2295. meze
2296. mezelak
2297. mezentse (мезенце)
2298. mezetenyе (мезетење)
2299. mezeti
2300. mezetisa se
2301. mezetisuva se
2302. mezetisuvanye
(мезетисување)
2303. mezilyana (мезилјана)
2304. mezliç
2305. mekam

2306. mekamliya	2339. minderlak
2307. mekamliski	2340. mintan
2308. melez	2341. miraz
2309. melezenye (мелезење)	2342. mirazlika
2310. melezi se	2343. miralay
2311. memla	2344. mirasçiya
2312. memliv	2345. miriya
2313. mengeme	2346. misa
2314. menduhiya	2347. misir
2315. merak	2348. misirka
2316. merakliya	2349. misirkin
2317. merakliyka	2350. misirok
2318. merakliski	2351. misirçe
2319. merdiven	2352. misk
2320. merino	2353. miska
2321. mermer	2354. miskal
2322. mermeren	2355. misket
2323. mermerliya	2356. miski
2324. mertebe	2357. miskovina
2325. mertek	2358. misur, misurka
2326. mercan	2359. miftar
2327. mercanov, mercanski	2360. mor
2328. mekyan (меќан)	2361. morav
2329. mefter	2362. moravina
2330. meçidiya	2363. morliya
2331. meclis	2364. morov
2332. mecudiyā	2365. mostra
2333. meşin	2366. muabet
2334. mivtar	2367. muabetenye (муабетење)
2335. mizilyana (мизилјана)	2368. muabeti
2336. millet	2369. muvlet
2337. minare	2370. mudbak
2338. minder	2371. mudir

2372. mudur
2373. mujde
2374. mukava
2375. mukaven
2376. mukaet
2377. mukaetliya
2378. mulazim
2379. mulk
2380. mumiya
2381. munasip
2382. mur
2383. murakyp (мураќип)
2384. murakyplyia (мураќиплија)
2385. murdar
2386. murdarlak
2387. murekyp (муреќеп)
2388. musaka
2389. musandra
2390. musliman
2391. muslimanka
2392. muslimanski
2393. muslimanstvo
2394. mutav
2395. mutavciya
2396. mutavcilak
2397. mutavciski
2398. mutlak
2399. mutli
2400. mufte
2401. mufteciya
2402. muftiya
2403. muřavere
2404. muřama

2405. muřafere
2406. muřenye (мушење)
2407. muři
2408. muřmula
2409. muřta
2410. muřteriya
2411. muřtuluk

- N -

2412. nabastisa
2413. nabekyaruva se (набеќарува
se)
2414. naboyadisa
2415. nagan, nagent
2416. nagyubri (наѓубри)
2417. nagyubruva (наѓубрува)
2418. naergenuva se
2419. nazinye (назиње)
2420. nazlan
2421. nazlandisa
2422. nazlandisuva
2423. nazlandisuvanye
(назландисување)
2424. nazli, nazliya
2425. naiya
2426. nakalapi, nakalapi se
2427. nakalapuva (se)
2428. nakalemi
2429. nakalemuva
2430. nakalemuvanye
(накалемување)
2431. nakatrani
2432. nakatranuva

2433. nakodoşi	2463. narlyaşka (napлъачка),
2434. nakodoşuva	narlyaşka se (napлъачка се)
2435. nakodoşuvanye (накодошување)	2464. narlyaşkuva (se) (napлъачкува (се))
2436. nalan, nalani	2465. narompa
2437. nalanciya	2466. narompuva
2438. nalafi se	2467. narudri, narudri se
2439. nalafuva se	2468. narudruva (se)
2440. nalbat, nalbatin	2469. narudruvanye (napудрување)
2441. nalbatnitsa (налбатница)	2470. narumpra
2442. nalbatski (налбатски)	2471. narumpuva
2443. nalka	2472. nar
2444. nalom, nalon	2473. nargile, nargyule (нарѓуле)
2445. nalçe	2474. narenda
2446. namaz	2475. narenduva
2447. namerda	2476. nark
2448. namerduva	2477. nasamari, nasamari se
2449. namerduvanye (намердување)	2478. nasaruni, nasaruni se
2450. namkyor (намќор)	2479. nasarupuva (se)
2451. namkyoreçki (намќоречки)	2480. nasarupuvanye (насапунување)
2452. namuz	2481. natavri, natavri se
2453. namuzliya	2482. natavruva (se)
2454. nana	2483. natimari
2455. nane	2484. natimaruva
2456. nanişani	2485. nakyari se (наќари се)
2457. nanişanuva	2486. nafaka
2458. nanişanuvanye (нанишанување)	2487. nafe
2459. narazari	2488. nafeliv, nafeliya
2460. narazaruva	2489. nafile
2461. nariperi	2490. nafta
2462. nariperuva	2491. naftalin
	2492. naftonoson

2493. nahiya
 2494. našekyeri (нашеќери)
 2495. našekyeruva (нашеќерува)
 2496. našekyeruvanye
 (нашеќерување)
 2497. našemaalets (нашемаалец)
 2498. nebetçiya
 2499. nebet-şekyer (небет-шеќер)
 2500. neblebiya
 2501. negyubren (неѓубрен)
 2502. neise
 2503. neyse
 2504. nekadaren
 2505. nekadarnik
 2506. nekadarnitsa (некадарница)
 2507. nekadarno
 2508. nekadarnost
 2509. neyse
 2510. nekasmet
 2511. nekasmetliya
 2512. nem
 2513. nemliv
 2514. nemtur
 2515. nemturitsa (немтурица)
 2516. nemturka
 2517. nemturski
 2518. neft
 2519. ni
 2520. niet
 2521. nietliya
 2522. niruya
 2523. nişador
 2524. nişan
 2525. nişandisa
 2526. nişandisuva
 2527. nişandisuvanye
 (нишандисување)
 2528. nişanenyе (нишанење)
 2529. nişani
 2530. nişanliya
 2531. nişancıya
 2532. nişteste
 2533. noybet
- O -
2534. oboen
 2535. oboi
 2536. oborci
 2537. ovarda
 2538. ovardalak
 2539. odaya
 2540. odayçe
 2541. odbaşka
 2542. odbuli, odbuli se
 2543. odbuluva (se)
 2544. odbuluvanye (одбулување)
 2545. odbulçi (se)
 2546. oder
 2547. oderka
 2548. odor
 2549. ozimçe
 2550. oyn, оуна
 2551. oynak
 2552. oka
 2553. oluk
 2554. omaskari, omaskari se

2555. omaskaruva (se)
 2556. onbaşa, onbaşıya
 2557. oralişte
 2558. oraciya
 2559. oracika
 2560. orda
 2561. ordiya
 2562. oryat
 2563. oryatka
 2564. oryatski (орјатски)
 2565. oro
 2566. orovodets (ороводец)
 2567. orman
 2568. orospiya
 2569. ortak
 2570. ortaklak
 2571. ortaklama
 2572. ortakuva
 2573. ortakuvanye (ортакување)
 2574. ortaçenye (ортачење)
 2575. ortaçi
 2576. ortaçka
 2577. ortaçki
 2578. ortoma
 2579. ortomar
 2580. ortomarnitsa (ортомарница)
 2581. ortomisa
 2582. ortomisuva
 2583. ortomisuvanye
 (ортомисување)
 2584. osakaten
 2585. osakatenost
 2586. osakati
 2587. osakatuva
 2588. osakatuvanye (осакатување)
 2589. osmanliya
 2590. osmanski
 2591. otapi
 2592. otaruva
 2593. otaruvanye (отапување)
 2594. otera, otera se
 2595. oteran
 2596. oteruva, oteruva se
 2597. oteruvanye (отепување)
 2598. oteruvaçka
 2599. otkaşiya
 2600. otoman
 2601. ottekar
 2602. oturdisa
 2603. okyelavi (оќелави)
 2604. okyelavuva (оќелавува)
 2605. okyelavuvanye
 (оќелавување)
 2606. okyogavi (оќорави)
 2607. okyogavuva (оќоравува)
 2608. okyogavuvanye
 (оќоравување)
 2609. okyoree (оќорее)
 2610. okyori (оќори)
 2611. okyoruva (оќорува)
 2612. okyoruvanye (оќорување)
 2613. of!
 2614. ofarda
 2615. ofardalak
 2616. ofka
 2617. ofkanye (офкање)

2618. ofne
2619. ofnuva
2620. ofnuvanye (офнување)
2621. oh!
2622. ohka
2623. oca
2624. ocak
2625. ocaçar
2626. ocaçarski
2627. oşav
2628. oşugavi, oşugavi se
2629. oşugavuva (se)

- P -

2630. paal
2631. pavta
2632. padişah
2633. pazar
2634. pazaren
2635. pazarenye (пазарење)
2636. pazari
2637. pazarişen
2638. pazarişte
2639. pazarlak
2640. pazarlama
2641. pazarski
2642. pazaruva
2643. pazaruvanue (пазарување)
2644. pazarcibaşıya
2645. pazarciya
2646. pazarciski
2647. pay
2648. payvan

2649. payos
2650. paydosa
2651. paydosuva
2652. payton
2653. paytonski
2654. paytonciya
2655. paytoncilak
2656. paytonciski
2657. pala
2658. palamarka
2659. palamid, palamida
2660. palaneçki
2661. palanza, palandza (паланса)
2662. palanka
2663. palançanets (паланчанец)
2664. palançanka
2665. palaska
2666. palikar
2667. palto
2668. rambuk
2669. ramuk
2670. ramukliya
2671. ramukov
2672. ramukçiya
2673. ramukçiski
2674. ramuçen
2675. ranagir
2676. ranaguur (панаѓур)
2677. ranaguurişte (панаѓуриште)
2678. ranaguurski (панаѓурски)
2679. ranaguuruva (панаѓурува)
2680. ranaguuruvanue
(панаѓурување)

2681. panair	2713. partalav
2682. pandişpan	2714. partalan, partaleya
2683. pantalon	2715. partalest
2684. pantaloni	2716. partaleşka, partalka
2685. pantolani, pantolomi, pantoloni	2717. partaleşko
2686. pantoli	2718. partaliv
2687. pantofli	2719. partalçe
2688. pancak	2720. parçe
2689. papagal	2721. parçeledisa (se)
2690. papagalski	2722. parçentse (парченце)
2691. papagalstvo, papagalştina	2723. parçosa
2692. papazi	2724. parçosuva
2693. papaska	2725. parçosuvanye (парчосување)
2694. papuk	2726. parçule
2695. paruça	2727. pasladisa se
2696. paruçe	2728. paspal
2697. rapuciya	2729. paspalav
2698. rapucilak	2730. pastrma
2699. rapuciski	2731. pastrmayka
2700. para	2732. pastrmaliya
2701. parayliya	2733. pastrmitsa (пастрмица)
2702. paralliya	2734. pastrmka
2703. para(m)parçe	2735. patardiya
2704. pari	2736. patika
2705. paritsa (парица), pariçka	2737. patla, patlagan
2706. pariçe	2738. patlak
2707. pariçen	2739. patlican
2708. pariçki	2740. patrik
2709. parmak	2741. patrikana
2710. parmaklak	2742. rakyen (пакен)
2711. parsa	2743. rakyuno (пакно)
2712. partal	2744. pafta, pafti
	2745. paça

2746. raçavitsa (пачавица)	2779. pelteçi
2747. raçavra	2780. pelyuş (пељуш)
2748. raçariz	2781. pelyuşen (пељушен)
2749. raşa	2782. pembe, pembeliya, pemben
2750. raşalak	2783. pendar
2751. raşaliya	2784. pençe, pence
2752. raşaport	2785. pencer, pencera
2753. raşin	2786. pencere
2754. raşinets (пашинец)	2787. pencerka
2755. raşinitsa (пашиница)	2788. pencerçe
2756. raşinski	2789. pervaz
2757. raşitsa(пашица)	2790. pergel
2758. raşov	2791. perde
2759. raşovitsa (пашовица)	2792. periz
2760. revliyan	2793. perçe
2761. rezevenk	2794. perçin
2762. rezeven(k)lak	2795. perçinliya
2763. rey	2796. perçuk
2764. reki	2797. perçukliya
2765. rekmez	2798. petseta (пецета)
2766. pelivan	2799. peş
2767. pelivanlak	2800. peşin
2768. pelivanski	2801. peşkeş
2769. pelivanstvo	2802. peştemal
2770. pelin	2803. peştemalciya
2771. pelinaç	2804. pijama
2772. pelinets (пелинец)	2805. pilav, pilaf
2773. pelinov	2806. pile
2774. pelinosa	2807. pilentse (пиленце)
2775. pelinosuva	2808. pilenye (пилење)
2776. pelte	2809. pileşki
2777. peltek	2810. pili se
2778. pelteçenye (пелтечење)	2811. pililo

2812. pilišta	2845. pliş
2813. piliştarets (пилиштарец)	2846. plişen
2814. piltsi (пилци)	2847. plug
2815. pilçev	2848. plyaka (пљака)
2816. pilyav (пиљав)	2849. plyačka (пљачка)
2817. pincur	2850. plyačkanye (пљачкање)
2818. piper	2851. poaydukuva, poaydutuva
2819. piperitsa (пиперица)	2852. poayduçi se
2820. piperka	2853. poalovee
2821. piperliv	2854. poalovi, poalovi se
2822. pipernitsa (пиперница)	2855. poamka
2823. piperolist	2856. poargatuva
2824. pipertsa (пиперца)	2857. poarçi, poarci
2825. pir	2858. poarçuva (se), poarcuva (se)
2826. piruva	2859. poaskeruva
2827. piruvanye (пирување)	2860. pobekyaruva
2828. pis	2861. pogadelička, pogadečka
2829. pita	2862. pogaça
2830. pitar, pitarçe	2863. pogaçar
2831. pitulitsa (питулица)	2864. pogaçe
2832. pişiya	2865. pogaçitsa (погачица)
2833. pişman	2866. pogačka
2834. pişmanenye (пишманење)	2867. poguga, poguguka, poguguti, poguguçi
2835. pişmani	2868. pogudişka
2836. pişmanlak	2869. poguka
2837. piştol	2870. pogukne
2838. piştolenye (пиштолење)	2871. poguknuva
2839. piştoli se	2872. pogukuva
2840. piştolçe	2873. pogurbetuva
2841. plaka	2874. podembeluva
2842. plise	2875. podervişi se
2843. plisira	2876. podervişuva se
2844. plisiran	

2877. podzaborçi se	2908. pomezeti
2878. podzaborçuva se	2909. pompa
2879. podzaşekyeren (podzашеќерен)	2910. pompanye (помпање)
2880. podzaşekyeri (podzашеќери)	2911. pompen
2881. podzaşekyeruva (se) (podzашеќерува (се))	2912. pomuabeti
2882. podizarçi	2913. ponapudri
2883. podizarçuva (se)	2914. popazari se
2884. podizberbati (se)	2915. popara
2885. podrum	2916. poparen
2886. podumani	2917. popari, popari se
2887. rogyebri (роѓебри)	2918. poparnik
2888. rogyubri (роѓубри)	2919. poparuva (se)
2889. rozaborçi se	2920. poparuvanye (попарување)
2890. rozaborçuva se	2921. popişmani
2891. poizarçi (se)	2922. popişmanuva (se)
2892. poizarçuva (se)	2923. popiştoli se
2893. poizberbati	2924. popumpa
2894. poizlafi se	2925. poraatisa
2895. poinaeti se, poinati se	2926. portokal
2896. pokaka	2927. portokalov
2897. pokalapi	2928. posta
2898. pokalemi	2929. postaciya
2899. pokalfuva	2930. postekiya
2900. pokauri	2931. potaraşuva
2901. pokaşka	2932. pote
2902. pokomituva	2933. potpuri
2903. pokonduren	2934. potur
2904. polafi	2935. poturyak
2905. polaşka	2936. poturyaşe
2906. pomaytapi se	2937. poturyaşka, poturka
2907. pomak	2938. poturnak
	2939. poturnaşka
	2940. poturçen

2941. poturçi
 2942. poturçuva
 2943. poturçuvanye (потурчување)
 2944. poçirakuva
 2945. poşamati
 2946. pošta
 2947. poştar
 2948. poştarina
 2949. poşarka
 2950. poştaciya
 2951. praz
 2952. pranga
 2953. prangi
 2954. preboyadisa
 2955. preboyadisuva, preboyosuva
 2956. preboyadisuvanye
 (prebojadisuвање),
 preboyosuvanye
 (prebojosuвање)
 2957. preboyuva
 2958. preboyuvanye (prebojuвање)
 2959. prebuli (se)
 2960. prebuluva (se)
 2961. prebuluvanye (prebuluвање)
 2962. preesapi
 2963. preesaruva (se)
 2964. preesaruvanye
 (preesapuвање)
 2965. prekaili
 2966. prekalaisa
 2967. prekardaşi
 2968. prekardaşuva
 2969. prekardaşuvanye
 (prekardaşuvaње)
 2970. prepazari se
 2971. pretaraşuva
 2972. pretaraşuvanye
 (pretarashuvaње)
 2973. progyubri (проѓубри)
 2974. projektira
 2975. projektiranye (projektiranye)
 2976. projektor
 2977. prokaşka
 2978. protokol
 2979. prokyelavi (проќелави)
 2980. pudra
 2981. pudrenye (пудрење)
 2982. pudri, pudri se
 2983. pudriera
 2984. pudrosa, pudrosa se
 2985. pudrosuva (se)
 2986. pudrosuvanye (pudrosuvaње)
 2987. pul
 2988. pulosa
 2989. pumpra
 2990. pumpranye (pumpane)
 2991. pumpen
 2992. pusat
 2993. pusiya
 2994. pusula
 2995. pusulçe
 2996. puş(t)

- R -

2997. raat

2998. raatisa
2999. raatisuva
3000. raatisuvanye (раатисување)
3001. raatlaisa
3002. raatlak
3003. rab
3004. rabaciya
3005. rabina
3006. rabul
3007. ravan
3008. ravaniya
3009. razbaşkari se
3010. razbozdisa, razbozdisa se
3011. razbozdisuva (se)
3012. razborçi (se)
3013. razbuli
3014. razgele
3015. razguga se, razguguka se,
razgugutka
3016. razguka se
3017. razgukuva se
3018. raziya
3019. razmyauka se
3020. razortaçi, razortaçi se
3021. razortaçuva (se)
3022. razortaçuvanye
(разортачување)
3023. razofka se
3024. razofkuva se
3025. raya
3026. rayatin
3027. rayatski (рајатски)
3028. rakida
3029. rakiden, rakidin
3030. rakien
3031. rakiitsa (ракиица), rakiička
3032. rakiya
3033. rakiyar
3034. rakiyarka
3035. raki-sapun
3036. rakita
3037. rakitak
3038. rakiten
3039. rakitka
3040. rakitnik
3041. rakitov
3042. rakitovina
3043. rakiciya
3044. rakiciynitsa (ракицијница)
3045. rakicika
3046. rakicilnitsa (ракицилница)
3047. rakla
3048. ramazan
3049. ramazanski
3050. rapsod
3051. rapsodiya
3052. rasad
3053. rasadnik
3054. raskaka (se)
3055. raskakuva (se)
3056. raskasapi
3057. raskasapuva
3058. raspatali, raspatali se
3059. raspataluva (se)
3060. rasparça, rasparçi, rasparça
se, rasparçi se

3061. rasparçanost, rasparçenost	3092. 'rznuvanye ('рзнување)
3062. rasparçuva (se)	3093. rida
3063. rasparçuvanye (распарчување)	3094. riza
3064. raspiştoli se	3095. rizanye (ризање)
3065. raspiştoluva se	3096. risyanin
3066. raspiştoluvanye (распиштолување)	3097. risyanka
3067. rastaraşı se	3098. risyanski
3068. rastaraşuva se	3099. risk
3069. ratisa (se)	3100. rica
3070. raft	3101. ricaciya
3071. rahat	3102. rogan
3072. 'rgaç	3103. roganliya
3073. redif	3104. rom
3074. reza	3105. rospiya
3075. reze	3106. rospiski
3076. rezeda	3107. 'rslan
3077. rezil	3108. ruba
3078. rezilak	3109. rubayliya, rubaliya
3079. rezilenye (резилење)	3110. rubaşka
3080. rezili	3111. rubiiçka
3081. reim	3112. rubiya
3082. reis	3113. ruvet
3083. reis-ul-ulema	3114. ruya
3084. relsa	3115. rupiya
3085. renk	3116. rupçe
3086. reçel	3117. rusaliya
3087. reşme	3118. rusvay
3088. 'rz (ırz)	3119. rufet
3089. 'rzliya	3120. ruşvet
3090. 'rzne	3121. ruşvetçiya
3091. 'rznuva	3122. ruşvetçilak

3123. saa	3155. saydisa
3124. saan	3156. saydisuva
3125. saançe	3157. saydisuvanye (сајдисување)
3126. saat	3158. sayte
3127. saatçiya	3159. sak
3128. saatçiski	3160. sakagiya
3129. sabayle	3161. sakagliv
3130. sabaylina	3162. sakaglivost
3131. sabar	3163. sakaz
3132. sabar(li)	3164. sakaldisa
3133. savak	3165. sakaldisuva (se)
3134. savan	3166. sakaldisuvanye (сакалдисување)
3135. savat	3167. sakalma
3136. savatleisa	3168. sakaska
3137. savatleisuva	3169. sakat
3138. savatleisuvanye (саватлеисување)	3170. sakatenye (сакатење)
3139. savatliya	3171. sakati
3140. sagiya	3172. sakatisa
3141. sagiya	3173. sakatnik
3142. saglam	3174. sakatnitsa (сакатница)
3143. sadaka	3175. sakato
3144. sade	3176. sakatost
3145. sadrazam	3177. saklet
3146. sadriyazam	3178. sakletisa (se)
3147. saz	3179. sakletisuva (se)
3148. sazdrma	3180. sakletisuvanye (саклетисување)
3149. sai	3181. sakma
3150. saiçe	3182. saksiiçe, saksiitsa (саксиица), saksiiçka
3151. saiciya	3183. saksiya
3152. saya	3184. sal
3153. saybiya	
3154. saygilak	

3185. sal	3218. samsarлак
3186. salam	3219. samsarski
3187. salamura	3220. samum
3188. salamuren	3221. samur
3189. salamciya	3222. samur(liya)
3190. salamcika	3223. san
3191. salancak	3224. sandak
3192. salata	3225. sandakliya
3193. salatnik	3226. sandala
3194. salaş	3227. sandaliya
3195. salaşki	3228. sandaliya
3196. salde	3229. sandaçe
3197. saldisa	3230. sandviç
3198. saldisuva	3231. sanki
3199. saldisuvanye (салдисување)	3232. sankim
3200. salep	3233. sankir
3201. salepçiya	3234. santraç
3202. salma	3235. sancak
3203. saltanat	3236. sancaktar
3204. saltanatliya	3237. sap
3205. salte	3238. sapi
3206. salciya	3239. sapun
3207. samanlak	3240. sapunar
3208. samar	3241. sapunarka
3209. samaren	3242. sapunarnitsa (сапунарница)
3210. samarenye (самарење)	3243. sapunarski
3211. samari	3244. sapunarstvo
3212. samarişte	3245. sapunen
3213. samarçe	3246. sapunerka
3214. samarciya	3247. sapunest
3215. samarcilnitsa (самарцилница)	3248. sapunets (сапунец)
3216. samarciski	3249. sapunisa, sapunisa se
3217. samsar	3250. sapunisuva (se)

3251. sarunisuvanye (сапунисување)	3283. satrapski
3252. sarunitsa (сапуница)	3284. safa
3253. sarunçe	3285. safi
3254. sarunciya	3286. safiçe
3255. saruncilnitsa (сапунџилница)	3287. safra
3256. sarunciski	3288. saftiyan
3257. saray	3289. safçe
3258. sarayliya	3290. saç
3259. sarayski	3291. saçitsa (сачица)
3260. sarak	3292. saçka
3261. saraf	3293. saçma
3262. sarafin	3294. saçmen
3263. sarafski	3295. sacade
3264. saraflak	3296. sacak
3265. saraç	3297. saştisa, saştisa se
3266. saraçki	3298. saştisuva (se)
3267. saraçlak	3299. saştisuvanye (саштисување)
3268. saraçnitsa (сарачница)	3300. sevar
3269. saraca	3301. sevarliya
3270. saracitsa (сараџица)	3302. sevarçiya
3271. sardisa	3303. sebep
3272. sardisuva	3304. sevar
3273. sardisuvanye (сардисување)	3305. sevarliya
3274. sarikana	3306. sevarçiya
3275. sarma	3307. sevda
3276. saroş	3308. sevdaliya
3277. sat	3309. sevdalinka
3278. satar	3310. sevdaliski
3279. saten	3311. sevdosa (se)
3280. satenski	3312. sevdosuva (se)
3281. sator	3313. sevdosuvanye (севдосување)
3282. satrap	3314. sevte
	3315. sevtosa

3316. sedef
3317. sedefen
3318. sedefliya
3319. seiz
3320. seizin
3321. seir
3322. seirciya
3323. seircika
3324. seymen
3325. seymenin
3326. seymenski
3327. seymençe
3328. seysana
3329. sek
3330. selam
3331. selamet
3332. selamiya
3333. selamlak
3334. selviya
3335. senet
3336. senki(m)
3337. sepetka
3338. serbez
3339. serbezlak
3340. sergen
3341. sergiya
3342. sergiciya
3343. serdar
3344. serdariya
3345. serdarski
3346. serdarstvo
3347. serkme
3348. sermiitsa (сермиица),
sermiiçka
3349. sermiya
3350. sersem
3351. sersemin
3352. sert
3353. sertliya
3354. sertme
3355. setre
3356. sef
3357. sefa
3358. sefte
3359. sefte
3360. seftosa
3361. seftosuva
3362. seftosuvanye (сефтосување)
3363. secade
3364. sikter!
3365. sikterdisa
3366. sikterdisuva
3367. sikterdisuvanye
(сиктердисување)
3368. siktermanca
3369. simid
3370. simit
3371. simitçe
3372. simitçiya
3373. simitçiski
3374. simiciya
3375. simpur
3376. simsar
3377. siniçe
3378. siniya

3379. siniyka	3412. soba
3380. siniçe	3413. soda
3381. sincir	3414. sodaciya
3382. sincirliya	3415. sodacika
3383. sincirçe	3416. sodaciski
3384. sincirciya	3417. sozba
3385. sirup	3418. soy
3386. sicil	3419. soyliya
3387. sicim	3420. sokak
3388. sicimka	3421. sokaçarka
3389. skalapi, skalapi se	3422. sokaçarski
3390. skalapuva (se)	3423. sokaçe
3391. skalapuvanye (скалапување)	3424. sokački
3392. skamiya	3425. sol-piper
3393. skara	3426. soluk
3394. skela	3427. somun
3395. skelarina	3428. somunište
3396. skele	3429. somunçe
3397. skeleciya	3430. somunciya
3398. skeleciski	3431. sopa
3399. skemle	3432. sortaçi, sortaçi se
3400. skemliya	3433. sortaçuva (se)
3401. skemliçe	3434. sortaçuvanye (сортачување)
3402. skontira	3435. sofa
3403. skontiranye (сконтирање)	3436. sofizam
3404. skonto	3437. sofist
3405. skoçanet	3438. sofistika
3406. skoçanetost	3439. sofistički
3407. skoçani, skoçani se	3440. sofistka
3408. skoçanuva (se)	3441. sofra
3409. skoçanuvanye (скочанување)	3442. sofralak
3410. skumriya	3443. softa
3411. slimuk	3444. softinski

3445. spaiya
 3446. spaiyka
 3447. spailak
 3448. spaiski
 3449. spaistvo
 3450. spaıçe
 3451. spanak
 3452. spanaky (спанаќ)
 3453. spenca
 3454. spirit
 3455. spirten
 3456. spobudali, spobudali se
 3457. spobudaluva (se)
 3458. spobudaluvanye
 (спобудалување)
 3459. srma
 3460. srmayliya, srmaliya
 3461. srça
 3462. srçen
 3463. srçest
 3464. stambolka
 3465. stimari
 3466. stimaruva
 3467. stimaruvanye (стимарување)
 3468. skyelavi se (скелави се)
 3469. subaşa
 3470. suvariya
 3471. suvat
 3472. sulin
 3473. sulinar
 3474. sulindar
 3475. sulitsa (сулица)
 3476. sultan
 3477. sultana
 3478. sultanat
 3479. sultanka
 3480. sultanov
 3481. sultanski
 3482. sulumen
 3483. sungyer (сунѓер)
 3484. sungyerliv (сунѓерлив)
 3485. sungyerliya (сунѓерлија)
 3486. sungyerçe (сунѓерче)
 3487. sunet
 3488. surat
 3489. surgun
 3490. surgunisa
 3491. surgunisuva
 3492. surdina
 3493. surdisa, surdisa se
 3494. surdisuva (se)
 3495. surdisuvanye (сурдисување)
 3496. suriya
 3497. surla
 3498. surlari
 3499. surme
 3500. surmosa
 3501. surmosuva
 3502. surmosuvanye
 3503. surnak
 3504. surne
 3505. surtuk
 3506. surutka
 3507. susam
 3508. susamka
 3509. susamov

3510. susamçe
3511. suserka
3512. sutliyaç, sutliyaş
3513. sucuk

- T -

3514. tabak
3515. tabaklak
3516. taban
3517. tabana
3518. tabački
3519. tabiet
3520. tabietliya
3521. tabiya
3522. tabla
3523. tabla
3524. tablaciya
3525. tabut
3526. tava
3527. tavan
3528. tavanski
3529. taviçe
3530. tavla
3531. tavmina
3532. tavminciya
3533. tavmencilak
3534. tavra
3535. tavraciya
3536. tavrenye (таврење)
3537. tavri, tavri se
3538. tavruva (se)
3539. tavruvanye (таврүвање)
3540. tavtabita

3541. tavçe
3542. tavçiya
3543. taze
3544. taziya
3545. taim, tain
3546. tainciya
3547. tayfa
3548. takam
3549. takrir
3550. taksidar, taksildar
3551. taksir
3552. taksirat
3553. taksiratliya
3554. talambas
3555. talasam
3556. taliga
3557. talim
3558. talisman
3559. talmud
3560. talpa
3561. tamavkyar (тамавќар)
3562. tamam
3563. taman
3564. tamakyar (тамаќар)
3565. tamakyarka (тамаќарка)
3566. tambur
3567. tambura
3568. tamburaş
3569. tamburaški
3570. tamburitsa (тамбурица)
3571. tan
3572. tangar-mangar

3573. tandar-mandar, tandara- mandara	3605. tafra
3574. tantela	3606. tafri (se)
3575. tantelen	3607. taft
3576. tapa	3608. taften
3577. tapiya	3609. taşak
3578. tapir	3610. taşakliya
3579. taptisa	3611. teatro
3580. taptisuva	3612. tebabiya
3581. taraba	3613. tebdil
3582. tarabuka	3614. tebeşir
3583. tarak	3615. tevna
3584. tarambuka	3616. tevnadisa se
3585. tarana	3617. tevnitsa (тевница)
3586. tarapana	3618. tegel
3587. taratur	3619. tezge
3588. taraf	3620. tezgere
3589. taraşka	3621. teir
3590. taraşkanıye (тарашканье)	3622. tek
3591. taraşmaalka	3623. tekar
3592. taraşuva	3624. tekiya
3593. targa	3625. teklif
3594. tarifa	3626. teklifi
3595. tarifen	3627. teklifsiz
3596. tas	3628. tekne
3597. tatar, tatarin	3629. teknefes
3598. tatarka	3630. tekrar
3599. tatarkurti	3631. tek-tuk
3600. tatarnik	3632. telal, telalin
3601. tatarski	3633. telalka
3602. tatli	3634. telalski
3603. tatliya	3635. telar
3604. tatula	3636. telen
	3637. telenga

3638. telengar	3669. terzilak
3639. tely	3670. terziski
3640. telyal (тељал), telyalin (тељалин)	3671. terziçe
3641. telyosa (тељоса)	3672. terk
3642. temane	3673. terlik, terlitsi
3643. temel	3674. tersana
3644. temelen	3675. tersene
3645. temeli, temeli se	3676. tertip
3646. temelişte	3677. teskere
3647. temelnitsa (темелница)	3678. teslim
3648. temelno	3679. teslimi
3649. temelnost	3680. teste
3650. temeruk, temerut	3681. testemel
3651. ten	3682. testir
3652. tenekiya	3683. tekye (теке)
3653. tenekien	3684. teferiç
3654. tenekye (тенеке)	3685. tefter
3655. tenekyen (тенекен)	3686. tefterçe
3656. tenekyeciya (тенекеџија)	3687. tigan
3657. tenekyecilnitsa (тенекеџилница)	3688. tiganisa
3658. tenekyeciski (тенекеџиски)	3689. tiganitsa (тиганица)
3659. tenekyecistvo (тенекеџиство)	3690. tiganiçar
3660. tencere	3691. tigançe
3661. tencerçe	3692. tizap
3662. tepsiya	3693. tik-tak
3663. tepsiçe	3694. timar
3664. teptily (тептиљ)	3695. timarenue (тимарење)
3665. teptisa	3696. timari
3666. teptisuva	3697. timiya
3667. terezija, terezii	3698. timpan
3668. terziya	3699. tire
	3700. titiz
	3701. tozlutsi (тозлуци)

3702. toyaga	3735. tular
3703. toka	3736. tularnitsa (туларница)
3704. tokmak	3737. tularski
3705. tombak	3738. tularstvo
3706. tombakliya	3739. tulenye (тулење)
3707. tombruk	3740. tuli, tuli se
3708. tomruk	3741. tulum
3709. top	3742. tulumba
3710. topaz	3743. tulumbiçe
3711. topal	3744. tulumina
3712. topka	3745. tulup
3713. topovski	3746. tulyben (туљбен)
3714. toptan	3747. tumba
3715. toptanciya	3748. tumbest
3716. topuvçe	3749. tumbogaz
3717. topuz	3750. tumruk
3718. topuk	3751. tura
3719. topuska	3752. tura
3720. topçe	3753. turaliya
3721. topçest	3754. turkiciya
3722. topçiya	3755. turliya
3723. torba	3756. turlitava
3724. torbari	3757. turli-turli
3725. torbe	3758. turma
3726. torbentse (торбенце), torbiçka	3759. turunka
3727. torlak	3760. turfanda
3728. traka-truka!	3761. turçenye
3729. trap	3762. turçi
3730. trumbuk	3763. turşiya
3731. tu	3764. tutenka
3732. tul	3765. tutka
3733. tula	3766. tutkal
3734. tulana	3767. tutkanye (туткање)

3768. tutkalisa	3798. kyaruva
3769. tutkalisuva	3799. kyaruvanye (ќарување)
3770. tutkalisuvanye
(туткалисубање)	3800. kyarcija
3771. tutkun	3801. kyatip
3772. tutun	3802. kyafir
3773. tutunar	3803. kyebap
3774. tutunarka	3804. kyebapçe
3775. tutunarski	3805. kyebapçija
3776. tutunarstvo
(ќебапчилница)	3806. kyebapçilnitsa
3777. tutuneška	3807. kyebapçiski
3778. tutunov	3808. kyebe
3779. tutunski	3809. kyebentse (ќебенце)
3780. tutunciya	3810. kyeder
3781. tutunište	3811. kyezap
3782. tutur, tuturka	3812. kyeif
3783. tuf!	3813. kyela
3784. tufek	3814. kyelav
3785. tufekçija	3815. kyelavenye (ќелавене)
3786. tufekçiski	3816. kyelavi
3787. tuç	3817. kyelavko
3788. tuçen	3818. kyelavost
3789. tucar	3819. kyelavçe
3790. tucarka	3820. kyelezanka
3791. tucarski	3821. kyelepoş
	3822. kyelepur
	3823. kyeleş
	3824. kyelibar
	3825. kyelibaren
	3826. kyelosan
	3827. kyemane
	3828. kyemanecija
	3829. kyemer

- Ky (Ќ) -

3792. kyay, kyaya
3793. kyaya
3794. kyaycija
3795. kyar
3796. kyari
3797. kyarliya

3830. kyemerliya	3862. kyiler
3831. kyenev	3863. kyitap
3832. kyere	3864. kyole
3833. kyepenok	3865. kyorav
3834. kyepçe	3866. kyor
3835. kyeral	3867. kyorav
3836. kyeramida	3868. kyoravenye (ќоравење)
3837. kyeramiden	3869. kyoravi
3838. kyeramidnitsa (ќерамидница)	3870. kyoravost
3839. kyeramidciya	3871. kyorle
3840. kyeramitka	3872. kyorleme, kyorlemečki
3841. kyeramitçe	3873. kyorsokak
3842. kyerana	3874. kyorço
3843. kyerata	3875. kyos
3844. kyerdosa, kyerdosa se	3876. kyosavenye (ќосавење)
3845. kyerdosuva (se)	3877. kyosavi
3846. kyerdosuvanye (ќердосување)	3878. kyosavost
3847. kyereste	3879. kyose
3848. kyeresteciya	3880. kyostek
3849. kyerpiç	3881. kyotek
3850. kyesat	3882. kyofte
3851. kyese	3883. kyoftentse (ќофтенце)
3852. kyeseциya	3884. kyoş
3853. kyesiya	3885. kyoşe
3854. kyesim	3886. kyoşlest
3855. kyef	3887. kyulav, kyulavka
3856. kyefil	3888. kyulan
3857. kyefledisa	3889. kyulçe
3858. kyefliya	3890. kyumbe
3859. kyеçe	3891. kyumez
3860. kyeşki	3892. kyumur
3861. kyibar	3893. kyumurciya

3894. kyumurcilnitsa
(ќумурџилница)
3895. kyunk
3896. kyup
3897. kyurçe
3898. kyurdiya
3899. kyurk
3900. kyurçe
3901. kyurçiya
3902. kyurçilak
3903. kyurçiski
3904. kyuskiya
3905. kyuspe
3906. kyutuk
3907. kyukyur (ќуќур)

- U -

3908. uapsi
3909. ugiç
3910. ugursuz
3911. ugursuzlak
3912. ugursuski
3913. udut
3914. ugye (yѓe)
3915. uem
3916. uzengiya
3917. uzur
3918. uygun
3919. uydisa, uydisa se
3920. uydisuva, uydisuva se
3921. uydisuvanye (yѓдисување)
3922. uydurma
3923. ukaç

3924. ula
3925. ulan
3926. ulançe
3927. ulenye (улење)
3928. ulera
3929. ulefe
3930. uli
3931. umut
3932. uner
3933. unerciya
3934. uneçka
3935. urda
3936. urnek
3937. urutka
3938. urcovi
3939. uslup
3940. uslupen
3941. usta
3942. ustabařa, ustabařiya
3943. usul
3944. utiya
3945. utleisa, utleisa se
3946. utleisuva, utleisuva se
3947. utleisuvanye (утлеисување)
3948. ukyumat (уќумат)
3949. uçkur
3950. uçkurlak
3951. ucere
3952. uřak

- F -

3953. fazla
3954. fayda

3955. fayde	3988. fidançe
3956. faydeliv	3989. fide
3957. faydeciya	3990. fil
3958. fayditsa (фајдица), faydiçka	3991. fildiş
3959. faydos	3992. fildişen
3960. fakir	3993. filiz
3961. fakirski	3994. filcan
3962. falaga, falaka	3995. filcançe
3963. fanariot	3996. filyan (фиљан)
3964. fanariotski	3997. finik
3965. fandak	3998. fira
3966. fandakliya	3999. firali
3967. fanela	4000. firan
3968. fanelka	4001. firka
3969. fanfara	4002. firkanye (фиркање)
3970. farak	4003. fistan
3971. farakosan	4004. fitilen
3972. faraon	4005. fitilnik
3973. faraonski	4006. fitilçe
3974. fastan	4007. fitily
3975. fevçe	4008. fişa
3976. feder	4009. fişek
3977. fener	4010. fişeklak
3978. fenerçe	4011. fişeçe
3979. fenerciya	4012. fodul
3980. ferece	4013. fodulen
3981. ferman	4014. fodulenye (фодулење)
3982. fermanliya	4015. foduli se
3983. fermene	4016. fodulştina
3984. fes	4017. frengiya
3985. fesişte	4018. frengiya
3986. fidan, fidanka	4019. frenguz
3987. fidanboyli(ya)	4020. frenguzliya

4021. frtuna
4022. frça
4023. frçiçe, frçiçka
4024. frçosa
4025. frçosuva
4026. frçosuvanye (фрчосување)
4027. fudul
4028. fukara
4029. fukaralak
4030. furda
4031. furka
4032. furma
4033. furna
4034. furnaciya
4035. furnacika
4036. furnaciski
4037. furnik
4038. furtuna
4039. fusta
4040. fustan
4041. fustanlak
4042. fustançe
4043. futa
4044. fuçiiçe
4045. fuçiya
4046. fuşkiya

- H -

4047. haerliya
4048. halif
4049. halifat
4050. harem
4051. haremlak

4052. haremski
4053. harzuval
4054. hatihumayun
4055. hatişerif
4056. haci
4057. hey
4058. hisar
4059. hoca
4060. hocabaşıya
4061. huriet
4062. huriya

- Ts (Ц) -

4063. tsuluf

- Ç -

4064. çabur, çabura
4065. çaburliya
4066. çadar
4067. çador
4068. çadorçe
4069. çadorciya
4070. çaen
4071. çair
4072. çay
4073. çayarnik, çaynik
4074. çayre
4075. çay-şekyer (čaj-şekер)
4076. çakal
4077. çakalen
4078. çakalest
4079. çakarest

4080. çakiya	4113. çarpan
4081. çakiçe	4114. çarpanlak
4082. çakmak	4115. çarpanski
4083. çaknat	4116. çarpanuva
4084. çakrest	4117. çarpanuvanye (çapkanuvaње)
4085. çaktisa	4118. çarkun
4086. çaktisuva (se)	4119. çarkundar
4087. çakşiri	4120. çarkunlak
4088. çalam	4121. çarkunski
4089. çalamciya	4122. çarpe
4090. çalga	4123. çarpuva
4091. çalganye (çalgaње)	4124. çarpuvanye (çapnuvaње)
4092. çalgaciya	4125. çapraz, çaprazi
4093. çalgiya	4126. çarçe
4094. çaldisa, çaldisa se	4127. çardak
4095. çaldisuva (se)	4128. çardak-boya
4096. çaldisuvanye (çalдисување)	4129. çardakliya
4097. çalma	4130. çardaçe
4098. çalmiçe	4131. çardaş
4099. çalmişte	4132. çare
4100. çalnat	4133. çark
4101. çalne	4134. çarkiya
4102. çam	4135. çarkliya
4103. çam-sakaz	4136. çarşaf
4104. çanak	4137. çarşafski
4105. çanaçe	4138. çarşiya
4106. çanta	4139. çarşiyuzliya
4107. çantar	4140. çarşiski
4108. çante	4141. çarşuzliya
4109. çantiçe, çantiçka	4142. çatal
4110. çançe	4143. çatalest
4111. çap	4144. çatalno
4112. çapa	4145. çatiya

4146. çatisa
4147. çatisuva
4148. çatisuvanye (чатисување)
4149. çatma
4150. çatma-vegyi (чатма-веѓи)
4151. çatmaliya
4152. çat-pat
4153. çauş, çauşin
4154. çevre
4155. çeza
4156. çeiz
4157. çekan
4158. çekançe
4159. çekiç
4160. çekmeje, çekmese
4161. çekrek
4162. çelebıya
4163. çelebıçe
4164. çelenka
4165. çelik
4166. çelikov
4167. çeliçana
4168. çeliçen
4169. çeliçenye (челичење)
4170. çeliçi
4171. çember
4172. çemer
4173. çemeren
4174. çemerika
4175. çengel
4176. çengıya
4177. çepken
4178. çerviş
4179. çerga
4180. çergar
4181. çergarka
4182. çergarski
4183. çergiçe
4184. çereviz
4185. çerek
4186. çeren
4187. çereçenye (черечење)
4188. çereçi
4189. çeriya
4190. çerpiya
4191. çerçeve
4192. çeşit
4193. çeşma
4194. çeşmen
4195. çeşmeciya
4196. çeşmiçe, çeşmiçka
4197. çeşmurka
4198. çeşmurçe
4199. çibuk
4200. çibukar, çibukçıya
4201. çibuçe
4202. çiviya
4203. çivit
4204. çivitar
4205. çiziya
4206. çizma
4207. çizmar
4208. çizmarka
4209. çizmarski
4210. çizmarstvo
4211. çizmiçka

4212. çile
4213. çinar
4214. çini
4215. çiniya
4216. çiniçe
4217. çirak
4218. çiraklak
4219. çirakuva
4220. çirakuvanye (çиракување)
4221. çiraçe
4222. çiraçki
4223. çiriş
4224. çitak
4225. çitanik
4226. çiflig
4227. çifligar
4228. çifligarski
4229. çifligarstvo
4230. çifligciya, çifliksaybiya
4231. çiflişki
4232. çift
4233. çifte
4234. çifteliya
4235. çiftosa, çiftosa se
4236. çiftosuva, çiftosuva se
4237. çiftosuvanye (çифтосување)
4238. çiftçiya
4239. çiftçilak
4240. çiftçiski
4241. çiftçistvo
4242. çiçek
4243. çiçka
4244. çiş!
4245. çişa (se)
4246. çişanye (чишање)
4247. çişka (se)
4248. çkembar
4249. çkembarka
4250. çkembarnitsa (чкембарница)
4251. çkembarski
4252. çkembe
4253. çkembeliya
4254. çkembest
4255. çkembeciya
4256. çkembecilnitsa
(чкембеџилница)
4257. çpirto
4258. çpirtosa, çpirtosa se
4259. çpirtosuva (se)
4260. çpirtosuvanye (чпиртосување)
4261. çoban
4262. çobanka
4263. çobanov
4264. çobanski
4265. çobançe
4266. çoen
4267. çoiçe, çoiçka
4268. çoya
4269. çoyadar
4270. çoyar, çoyaciya
4271. çok
4272. çokançe
4273. çolak
4274. çolta
4275. çoltar
4276. çoltarçe

4277. çomaga
4278. çomak
4279. çombaz
4280. çomlek
4281. çorap
4282. çorapar
4283. çoraparnitsa (чорапарница)
4284. çoraparski
4285. çorapen
4286. çorapişte
4287. çorapçe
4288. çorba
4289. çorbalak
4290. çorbar
4291. çorbaci
4292. çorbaciya
4293. çorbacilak
4294. çorbaciski
4295. çorbacistvo
4296. çorbacitsa (чорбаџица)
4297. çorbaciçe
4298. çorbest
4299. çorbita (чорбица), çorbička
4300. çorbişte
4301. çoçek
4302. çoçeçki
4303. çubuk
4304. çul
4305. çulaşnik
4306. çumak
4307. çumba, çumbaz
4308. çumber
4309. çun
4310. çunka
4311. çunki, çunkim
4312. çunçe
4313. çurek
4314. çurudisa
4315. çurudisuva
4316. çurudisuvanye
(çurudisuvanje)
4317. çuruk
4318. çuruklak
4319. çutura
4320. çuturitsa (çутурица), çuturçe
- C -
4321. caba
4322. cabe
4323. cade
4324. cadiya
4325. cam
4326. camadan
4327. camadançe
4328. cambaz
4329. cambaski
4330. camiya
4331. camlak
4332. camliya
4333. camfes
4334. camciya
4335. camciski
4336. can
4337. canam
4338. cangarak
4339. candar

4340. candarski
4341. canka
4342. can-cin
4343. ceb
4344. ceben
4345. ceva
4346. cevair
4347. cevap
4348. ceza
4349. cezve
4350. celat
4351. celatov
4352. celatski (целатски)
4353. celatstvo (целатство)
4354. celep, celepin
4355. celepски
4356. cenk
4357. cepane
4358. cepçe
4359. cepçiya
4360. cereme
4361. cefa
4362. civcan
4363. civcaңe, civcare
4364. cida
4365. cidne (se)
4366. cidnuva (se)
4367. cidnuvanye (циднување)
4368. cilit
4369. cilyve (циљве), cilyfe (циљфе)
4370. cilyveliya (циљвелија),
cilyfeliya (циљфелија)
4371. cimberitsa (цимберица)
4372. cimriya
4373. cin
4374. cinka
4375. cinovski
4376. cinoroz
4377. cins
4378. cinçe
4379. citka, citka se
4380. citkanye (циткање)
4381. citne, citne se
4382. citnuva (se)
4383. citnuvanye (цитнување)
4384. cican
4385. cice
4386. coka
4387. cose
4388. cube
4389. cuvap
4390. cumbuş
4391. cumbuşliya
4392. cumka
4393. cumkalest
4394. cumle
4395. cuce
4396. cucest

- Ş -

4397. şavar
4398. şavarliya
4399. şadrvan
4400. şaek
4401. şaeçki
4402. şajboy

4403. şain
4404. şait
4405. şayak
4406. şayaçen
4407. şayka
4408. şaykaça
4409. şaykaciya
4410. şaykaciski
4411. şaka
4412. şakaciya
4413. şal
4414. şalvarest
4415. şalvari
4416. şalvarišta
4417. şalvarçinya (шалварчиња)
4418. şalğan
4419. şalçe
4420. şam
4421. şamak
4422. şamar
4423. şamata
4424. şamatenye (шаматење)
4425. şamati
4426. şamiya
4427. şamiçe
4428. şan
4429. şandalo
4430. şandan
4431. şantung
4432. şap
4433. şapliv
4434. şarabiya
4435. şarlagan
4436. şarlaganciya
4437. şarlagancilnitsa
(шарлаганцилница)
4438. şarlaganciski
4439. şator
4440. şatorest
4441. şatorski
4442. şat-pat
4443. şatra
4444. şafran
4445. şah
4446. şaşav
4447. şaşardisa, şaşardisa se
4448. şaşardisuva (se)
4449. şaşardisuvanye
(шашардисување)
4450. şaşarma
4451. şaşka
4452. şaşkan
4453. şaşliv
4454. şaşlivo
4455. şaşlivost
4456. şaşma
4457. şaştisa (se)
4458. şaştisuva (se)
4459. şaştisuvanye (шаштисување)
4460. şebek
4461. şeberest
4462. şeboy
4463. şega
4464. şegayliv
4465. şegan
4466. şegaç

4467. şegaçenye (шегачење)	4500. şeriyat
4468. şegaçi se	4501. şeriyatski
4469. şegaçka	4502. şestisa (se)
4470. şegaçki	4503. şekyer (шекер)
4471. şegaciya	4504. şekyerana (шекерана)
4472. şegaciski	4505. şekyeren (шекерен)
4473. şegobien	4506. şekyerka (шекерка)
4474. şegobiets (шегобиец)	4507. şekyerleme (шекерлеме)
4475. şegobistvo	4508. şekyerliya (шекерлија)
4476. şegovit	4509. şekyerlisa se (шекерлиса се)
4477. şegovito	4510. şekyerlisuva se (шекерлисува се)
4478. şegovitost	4511. şekyerlisuvanye (шекерлисување)
4479. şeguva se	4512. şekyerov (шекеров)
4480. şeguvanye (шегување)	4513. şekyerçe (шекерче)
4481. şeу	4514. şekyerçiya (шекерџија)
4482. şeуtan	4515. şekyercilnitsa (шекерџилница)
4483. şeуtanski	4516. şekyerciski (шекерџиски)
4484. şen	4517. şefteliya
4485. şenga se	4518. şeh
4486. şenganye (шенгање)	4519. şeş-beş
4487. şengolka se	4520. şik
4488. şengolkanye (шенголкање)	4521. şiklo
4489. şengule	4522. şiklosa
4490. şenenye (шенење)	4523. şiklosan
4491. şeni	4524. şiklosuva
4492. şenliv	4525. şiklosuvanye (шиклосување)
4493. şerbet	4526. şikosa
4494. şerbetliya	4527. şikosan
4495. şeret	4528. şikosuva
4496. şeretlak	4529. şikosuvanye (шикосување)
4497. şeretski	4530. şilte
4498. şeretuva	
4499. şeretuvanye (шеретување)	

4531. şimşir
4532. şimşirov
4533. şindra
4534. şinik
4535. şira
(шмеќарување)
4536. şirden
4537. şirit
4538. şiş
4539. şişe
4540. şişentse (шишенце)
4541. şişko
4542. şişman
4543. şkembar
4544. şkembarka
4545. şkembarnitsa (шкембарница)
4546. şkembariski
4547. şkembe
4548. şkembeliya
4549. şkembest
4550. şkembeciya
4551. şkembecilnitsa
(шкембеџилница)
4552. şmekyar (шмеќар)
4553. şmekyariya (шмеќарија),
şmekyarlak (шмеќарлак)
- 4577.
4554. şmekyarski (шмеќарски)
4555. şmekyarstvo (шмеќарство)
4556. şmekyaruva (шмеќарува)
4557. şmekyaruvanye
(шмеќарување)
4558. şogavçe
4559. şopur, şopurka
4560. şpiritus
4561. şpiritusen
4562. şpirit
4563. şpirto
4564. şpirtosa (se)
4565. şpirtosuva (se)
4566. şpirtosuvanye
(шпиртосување)
4567. şube
4568. şubeliya
4569. şuga
4570. şuga se
4571. şugav
4572. şugavost
4573. şuganye (шугање)
4574. şugosa
4575. şurup
4576. şukyur (шукур)

KAYNAKÇA²⁵

Речник на македонскиот јазик; составувачи: Тодор Димитровски, Благоја Корубин, Трајко Стаматоски; редактор: Блаже Конески; том I (1979), II (1965), III (1966); Институт за македонски јазик, Скопје.

Türkçe Sözlük; hazırlayanlar: Hasan Eren, Nevzat Gözaydın, İsmail Parlatır, Talât Tekin, Hamza Zülfikar; cilt I, II; Türk Dil Kurumu, Ankara: 1988.

Türkçe-Sırpça Sözlük; hazırlayanlar: Slavolyub Cinciç, Miryana Teodosoyeviç, Darko Tanaskoviç; inceleyen: Hasan Eren; Türk Dil Kurumu, Ankara: 1997.

Körveziroski, Mile - Seyfullah, Kevser: **Makedonca-Türkçe Sözlük**; redaktör: Fahri Kaya; Prosvetno Delo, Üsküp: 1967.

Милошев, Ѓ. - Груиќ, Б. - Корвезироски, М. - Благоески, Б. - Џукески, А.: **Српскохрватско-македонски речник**, редактор: Крум Тошев, Македонска книга: Просветно дело, Скопје: 1989.

Миќуновиќ, Љубо: **Современ лексикон на странски зборови и изрази**, превод: Борис Благоески, редактор: Александар Џукески, Наша книга, Скопје: 1990.

Младенов, М. - Црвенкоски, Д. - Благоески, Б.: **Бугарско-македонски речник**, Просветно дело - Скопје / Нолит - Београд, 1968.

Škaljić, Abdullah: **Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku**, Svjetlost, Sarajevo: 1966.

Конески, Блаже: **Граматика на македонскиот литературен јазик**, Култура, Скопје: 1987.

İmlâ Kılavuzu, Türk Dil Kurumu, Ankara: 1996.

Langenscheidt Universal Sözlüğü: Türkçe-İngilizce / İngilizce-Türkçe, hazırlayan: H. J. Kornrumpf, Langenscheidt, İstanbul: 1979.

Necipoviç Necip, Emir: **Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü**, Rusçadan çeviren: İklil Kurban, Türk Dil Kurumu, Ankara: 1995.

²⁵ Çalışma sırasında birçok esere başvurulmuştur, ancak bu listeye sadece en çok yararlanılan kaynaklar alınmıştır. Başvurulan çok sayıdaki Türkçe dil bilgisi ve dil bilimi kaynaklarıyla, Makedonca üzerine yazılmış makalelerle listeyi genişletmek istemedik.

- Yusuf, Süreyya: *Dil Çalışmaları*, Tan Yayınevi, Priştine: 1984.
- Мустафа, Авзи: *Македонскиот јазик во основните училишта со настава на албански јазик*, Логос-А, Скопје: 1996.
- Дикро, Освалд - Тодоров, Цветан: *Енциклопедиски речник на науките за јазикот*, превод од француски: Атанас Вангелов, Детска радост, том I, II; Скопје: 1994.
- Ќорвезироски, Миле - Руси, Љутви: *Македонско-албански речник*, редактор: Џеват Гега, Просветно дело, Скопје: 1967.
- Савицка, Ирена - Спасов, Људмил: *Фонологија на современиот македонски стандарден јазик*, Детска радост, Скопје: 1997.
- Benson, Morton: *Englesko-srpskohrvatski rečnik*, Prosveta, Beograd: 1989.
- Benson, Morton: *Srpskohrvatsko-engleski rečnik*, Prosveta, Beograd: 1982.
- Microsoft Encarta 96 Encyclopedia World English Edition CD-ROM*, Microsoft Corporation: 1995.
- Britannica CD 97*, Encyclopaedia Britannica, Inc., 1997.
- Минова-Ѓуркова, Д-р Лилјана: *Статусот на некои турцизми во македонскиот јазик денес*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.
- Пеев, Д-р Коста: *Измени во граматичките категории на долновардарските говори во контекстот на турското влијание*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.
- Топољинска, Зузана: *Затемнување на границите меѓу зборовните групи во резултат на турското влијание врз македонскиот јазик*, II Меѓународен симпозиум: Македонско-турски културни врски во минатото и денес (Скопје, 23-25 октомври 1991), зборник на реферати, Филолошки факултет, Скопје.
- Цепенков, Марко: *Македонски народну умотворби*, том I-X, Скопје.
- Yavuz, Prof. Dr. Kemal - Yetiş, Prof. Dr. Kâzım - Birinci, Prof. Dr. Necat: *Üniversite Türk Dili Ve Kompozisyon Dersleri*, Bayrak Basım/Yayıml/Tanıtım, İstanbul:1997.

Ergin, Prof. Dr. Muharrem: ***Türk Dil Bilgisi***, 18. baskı, Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul: 1989.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ	3
MAKEDONCA VE TÜRKÇE'NİN SES YAPISI	4
MAKEDONCA'YA TÜRKÇE'NİN ARACILIĞIYLA GİRMİŞ KELİMELERDEKİ SES DEĞİŞMELERİ	6
<i>ÜNLÜ DEĞİŞMELERİ</i>	8
<i>ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ</i>	11
<i>DİĞER ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ</i>	13
<i>DİĞER SES HADİSELERİ</i>	13
KELİME BAŞINDA SES TÜREMESİ	13
KELİME ORTASINDA SES TÜREMESİ	13
KELİME SONUNDA SES TÜREMESİ	14
KELİME BAŞINDA SES DÜŞMESİ	14
KELİME ORTASINDA SES DÜŞMESİ	15
KELİME SONUNDA SES DÜŞMESİ	16
HECE TÜREMESİ	16
HECE DÜŞMESİ	16
SONUÇ OLARAK	17
"MAKEDONCA SÖZLÜK"TE TÜRK ETKİLERİ (SÖZLÜK BÖLÜMÜ)	18
KAYNAKÇA	92